

**SLOVENSKI
FILMSKI
CENTER**
JAVNA
AGENCIJA
**SLOVENIAN
FILM
CENTRE**

Strategija Slovenskega filmskega centra, javne agencije Republike Slovenije, za obdobje 2025–2029

Kazalo vsebine

.....	1
Strategija Slovenskega filmskega centra, javne agencije Republike Slovenije, za obdobje 2025–2029..	1
1. Analiza SWOT – Prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti	4
2. Strateški cilji in ukrepi v obdobju 2025–2029	5
1. Strateški cilj: Slovenski filmski center, javna agencija, bo osrednja razvojno naravnana filmska institucija.....	5
Splošni izziv 1: Zagotavljanje avtonomnosti in stabilnosti delovanja Slovenskega filmskega centra, javne agencije	5
➤ Institucionalni izziv: razširitev področnih oddelkov agencije s kadrovskim načrtom agencije	6
➤ Administrativno-upravljavski izziv:.....	7
➤ Uresničevanje programske neodvisnosti z namenom transparentnosti podeljevanja sredstev, ki temelji na strokovnosti in avtonomnosti odločanja	8
➤ Infrastrukturni izzivi oziroma investicijska vlaganja v infrastrukturo:	10
➤ Zagotavljanje trajnega dialoga z deležniki	11
2. Strateški cilj: Spodbujanje filmske ustvarjalnosti bo dostopno vsem filmskim ustvarjalcem	12
Splošni izziv 2: Okrepitev sistema financiranja z namenom večje programske raznolikosti in žanrske raznovrstnosti nacionalnega filmskega programa.....	12
➤ Sofinanciranje razvoja in produkcije kakovostnih filmov in avdiovizualnih del z nadaljnjim razvojem stebrov filmske ustvarjalnosti: igranega, dokumentarnega in animiranega filma	13
➤ Uresničevanje večje programske raznolikosti in žanrske raznovrstnosti nacionalnega filmskega programa	14
➤ Okrepitev finančnih in drugih spodbud za produkcijo televizijskih serij kot komercialno najbolj zanimivega segmenta avdiovizualne industrije (nosilec agencija skladno s Strateškim načrtom ZDSFU).....	16
➤ Profesionalizacija filmskega sektorja	17
3. Strateški cilj : Razcvet filmske kulture kot osrednjega gradnika slovenske kulture (nacionalne identitete in slovenskega jezika)	21
Splošni izziv 3: Zapostavljen kulturni vidik slovenskih filmov in pomena filmskega ustvarjanja za slovenski kulturni prostor.....	21
➤ Spodbujanje in razvoj distribucije slovenskih filmov	21
➤ Sistematična podpora za kontinuiteto, razvoj in krepitev večletnih projektov filmske vzgoje	22
➤ Sodelovanje pri sprejemu ukrepov za razvoj in širitev mreže kinematografov, ki predvajajo slovenske filme (skladno s Strateškim načrtom ZDSFU).....	24

➤ Krepitev in kontinuirana podpora filmskim festivalom, ki v slovenski prostor vnašajo programsko raznolikost	25
➤ Izvajanje celostne digitalizacije in restavracije slovenske filmske dediščine ter njena dostopnost slovenskemu gledalcu v sodelovanju z drugimi pristojnimi deležniki.....	25
4. Strateški cilj: Slovenski film bo na mednarodnem prizorišču prepoznaven in konkurenčen	26
Splošni izziv 4: Neprepoznan gospodarski pomen filmskega ustvarjanja in mednarodni potencial slovenskega filma	26
➤ Okrepitev delovanja nacionalne Filmske komisije (sistem »vse na enem mestu«) (Strateški načrt ZDSFU)	27
➤ Sprejetje ukrepov za spodbujanje mednarodnih koprodukcij s slovenskim manjšinskim delom	28
➤ Tesnejše povezovanje agencije s SPIRIT Slovenija in Slovensko turistično organizacijo (STO) z namenom promocije slovenske AV-industrije v tujini (Strateški načrt ZDSFU)	29
➤ Razvijanje in izboljšanje mednarodne promocije slovenskih filmov	30

1. Analiza SWOT – Prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti

Trenutno stanje agencije

Prednosti (S) agencije

- Osrednja razvojna in strokovna agencija za filmsko dejavnost v Sloveniji
- Višja stopnja avtonomije agencije (programska)
- Usposobljenost, predanost in visoka motiviranost delovnega kolektiva
- Dobri odnosi z deležniki na področju filma
- Delna debirokratizacija postopkov financiranja
- Sistemska urejenost in usklajenost pravnih podlag
- Vzpostavljen dialog z deležniki na področju filma in inkluzivno delovanje
- Hitro odzivanje in prilagajanje spremembam
- Delovanje v javnem interesu

Slabosti (W) agencije

- Kadrovska podhranjenost
- Zastarele pravne podlage
- Institucionalna odvisnost od ustanovitelja in sistem upravljanja od zgoraj
- Nezadostni finančni viri financiranja oziroma odvisnost AV- (filmske) produkcije od javnih sredstev.
- Neurejenost in nedostopnost izvenproračunskih virov
- Nizka raven medresorskega usklajevanja, povezovanja in sodelovanja
- Neprilagojenost in nefleksibilnost odzivanja na spremembe v industriji
- Administrativna rigidnost sistema in birokratizacija postopkov na SFC.

Potencialno stanje agencije

Priložnosti (O) agencije

- Zadostna finančna sredstva in kadrovske viri za uresničevanje nalog v pristojnosti agencije
- Dolgoročna stabilnost, razvoj in kontinuirano financiranje filmske dejavnosti
- Uresničevanje kulturnega in gospodarskega pomena filmskega sektorja
- Večja segmentacija dejavnosti agencije po področnih oddelkih s kadrovske okrepitvijo
- Večja raznolikost shem financiranja oziroma spodbujanja filmske ustvarjalnosti
- Večja fleksibilnost in prilagajanje hitrim spremembam v sektorju
- Programske in žanrske raznolikosti vsakoletna filmska produkcija slovenskega filma
- Zagotavljanje enakih možnosti za vse filmske ustvarjalce
- Ohranjanje, krepitev in širjenje filmske kulture v slovenskih regijah
- Meddržavno (regijsko) sodelovanje na področju skupne produkcije AV-del
- Ureditve izvenproračunskih virov za produkcijo AV-del po vzoru drugih držav

Nevarnosti (T) agencije

- Nestabilnost političnega okolja in odsotnost medresorsko usklajene nacionalne vizije razvoja filmske politike
- Odvisnost od proračunskih sredstev oziroma stagnacija višine javnih in odsotnost izvenproračunskih finančnih sredstev, namenjenih produkciji AV-del
- Nestabilnost delovanja agencije s kadrovsko podhranjenostjo
- V evropskem merilu država z nizko produkcijsko kapaciteto in posledično nižja konkurenčnost pri dostopanju do nadnacionalnega financiranja (Eurimages)
- Spremenjene navade gledalcev in nizka prepoznavnost slovenske kinematografije
- Nizka dostopnost in konkurenčnost slovenske produkcije zaradi majhnega jezikovnega okolja

2. Strateški cilji in ukrepi v obdobju 2025–2029

Mednarodni razvoj filmskega ustvarjanja prinaša hitre spremembe na tem področju, zato jih je treba pozorno spremljati in se nanje odzivati. Te spremembe prinašajo priložnosti in izzive. Bogata, uspešna filmska kultura se ustvari s kombinacijo številnih elementov, ki vključujejo raznoliko filmsko produkcijo različnih družbenih skupin, živahen trg, obisk kinematografov, zanimanje za film in gledanost, močne in zdrave televizijske postaje, izobraževanje, distribucijo in širjenje s filmom povezanih vsebin, filmske festivale in dogodke ter mednarodno sodelovanje in mreženje. Ta filmska politika zahteva več podpore za vse te dejavnosti, kot je bilo zagotovljeno doslej. Močna in dinamična podporna mreža, ki spodbuja pozitiven razvoj slovenske kinematografije, mora biti prednostna naloga. Poudarek bo na nadaljnjih sinergijah in sodelovanju obstoječih institucij s področja delovanja agencije, pri čemer bodo javne investicije bolj učinkovito izkoriščene. S tem v mislih je ključno, da se izboljšajo metode vseh, ki se ukvarjajo s filmskim ustvarjanjem, pa naj gre za javne ustanove, strokovna združenja, produkcijska podjetja, filmske ustvarjalce, distribucijska podjetja, kinematografe in izvajalce filmske vzgoje.

Strategija agencije za obdobje 2025–2029 z začrtano filmsko politiko poziva k aktivnemu in živahnemu dialogu o uspešni implementaciji in spremljanju izvedbe ukrepov.

1. Strateški cilj: Slovenski filmski center, javna agencija, bo osrednja razvojno naravnana filmska institucija

Splošni izziv 1: Zagotavljanje avtonomnosti in stabilnosti delovanja Slovenskega filmskega centra, javne agencije

Agencija je bila ustanovljena z namenom opravljanja z zakonom določenih nalog v javnem interesu in z namenom zagotovitve možnosti trajnega razvoja filmske in avdiovizualne dejavnosti. Pri izvajanju nalog je agencija po zakonu samostojna.

Agencija ob tem nima avtonomije, da bi sama predlagala razporeditev sredstev, ki ji jih namenja MK, saj ta z odločbo vnaprej administrativno določi, kolikšna sredstva so namenjena transfernim oz. programsko-materialnim stroškom, kar smiselno ne zasleduje načela avtonomije agencije.

Ne glede na te zakonske določbe, ki izhajajo iz Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije (ZSFCJA, Uradni list RS, št. 77/10, 40/12 – ZUJF, 19/14 – odl. US, 63/16 in 31/18), se agencija v praksi sooča z omejitvami in izzivi, ki ji onemogočajo, da bi postala osrednja razvojno naravnana filmska institucija za področje filmske in avdiovizualne dejavnosti.

V nadaljevanju agencija izpostavlja izzive, s katerimi se sooča, in predlaga ukrepe, ki bi ji na prvem mestu šele omogočili avtonomnost in stabilnost delovanja, da bi lahko postala osrednja razvojno naravnana filmska institucija.

➤ **Institucionalni izziv: razširitev področnih oddelkov agencije s kadrovskim načrtom agencije**

Razvojná naravnánost agencije ni mogoča brez zadostnih resursov. Ob preoblikovanju Filmskega sklada v Slovenski filmski center, javno agencijo Republike Slovenije, v letu 2011 se je število zaposlenih v agenciji, katerih plače se krijejo iz državnega proračuna, drastično zmanjšalo in se do danes ni dvignilo na raven iz leta 2011, pri čemer se je zakonski obseg nalog bistveno povečal.

V obdobju 2017–2023 je agencija imela 5 javnih uslužbencev, katerih stroški dela so bili kriti iz državnega proračuna. Stroške dela za preostale 3 zaposlene je agencija krila iz drugih prihodkov, ustvarjenih z opravljanjem javne službe, ki agenciji nalagajo številne dodatne aktivnosti za pridobivanje teh sredstev. Vir javnih prihodkov agencije, s katerimi krije plače dodatnih zaposlenih javnih uslužbencev, so tudi tarife agencije, ki jih agencija uveljavlja skladno s Tarifo za izvajanje storitev Slovenskega filmskega centra, javne agencije Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 73/12).

Agencija deluje z manjšo ekipo od prvotno predvidene (veljavna sistematizacija delovnih mest predvideva 13 zaposlenih) in mora med drugim opravljati številne dodatne naloge, ki jih Filmski sklad do preoblikovanja ni opravljal:

- izvajanje nalog trženja filmskih lokacij,
- izvajanje AV-razpisa po zakonu o medijih,
- izvajanje nalog s področja reproduktivne kinematografije,
- izvajanje nalog spodbujanja vlaganj v AV z ukrepom denarnih povračil.

Skromna kadrovska zasedba zaradi številnih področij, ki jih filmska in avdiovizualna dejavnost obsegata, predstavlja tveganje pri delovanju in nadaljnjem razvoju institucije, pri čemer njeno splošno delovanje ni zagotovljeno z zadostnim številom zaposlenih in področnih služb, ki bi splošne in razvojne naloge lahko tudi izvajali. Agencija nima splošne službe v obliki glavne pisarne, ki bi ustrezno in pravočasno omogočala polno izvrševanje nalog, ki ji jih nalagajo Uredba o upravnem poslovanju, Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, Zakon o splošnem upravnem postopku. Vsa dela, ki so vključena v delovno mesto vodje pisarne, so razporejena med sodelavce, ki se pretežno ukvarjajo z razpisnimi dokumenti in vodenjem postopkov javnih razpisov, to pa izjemno otežuje njihovo delo in jih dodatno obremenjuje. Ob večjih konicah za to delo angažiramo zunanje sodelavce, da pomagajo odpravljati večje zamude. Na podoben način (angažiranje zunanjih sodelavcev, samostojnih podjetnikov ...) agencija rešuje tudi težave z delovnimi nalogami, ki sodijo med delovne naloge nezasedenih delovnih mest. V vseh letih od ustanovitve agencije prav tako ni bilo zasedeno mesto pomočnika/ce direktorja/ice.

Tudi izvajanje strokovnih služb, ki bi vsebinsko in razvojno skrbele za preštevilna področja, ki jih filmska in avdiovizualna dejavnost obsegata, ter s tem razvoj filmske politike sta skorajda onemogočena. Optimalno bi agencija lahko uresničevala program samo z ustreznimi kadrovskimi resursi, kar v tem trenutku pomeni z zasedenimi vsemi 13 delovnimi mesti, ki so sistemizirana v Aktu o sistematizaciji.

Za primerjavo, v letu 2023 je imel Hrvaški avdiovizualni center 21 zaposlenih po področnih oddelkih: poleg direktorja še 3 zaposlene v pisarni direktorja, 6 zaposlenih na oddelku produkcije in komplementarnih dejavnosti, 3 zaposlene za področje promocije in distribucije, 2 zaposleni osebi za področje izvajanja ukrepa denarnih povračil, 3 osebe v pravni službi ter 4 zaposlene v finančni službi.

Ukrep 1: zagotoviti stabilnost delovanja agencije z uresničitvijo kadrovskega načrta agencije glede na sistematizacijo delovnih mest, ki jih agencija potrebuje za stabilno in razvojno delovanje, ter ustanovitev splošnih služb in področnih oddelkov. V naslednjem strateškem obdobju je smotrno

oblikovanje področnih oddelkov agencije z zadostnimi kadrovskimi resursi, tako da bo organizacija agencije predvidevala 10 področnih oddelkov z 20 zaposlenimi javnimi uslužbenci:

- pisarna direktorja s pomočnikom direktorja (dve zaposleni osebi)
- glavna pisarna s poslovnim sekretarjem (ena zaposlena oseba)
- pravna služba (dve zaposleni osebi)
- finančna služba (dve zaposleni osebi)
- področni oddelek za produkcijo in razvoj (tri zaposlene osebe)
- področni oddelek za komplementarne dejavnosti in filmsko pismenost (dve zaposleni osebi)
- področni oddelek za promocijo in distribucijo (tri zaposlene osebe)
- služba za odnose z javnostmi (ena zaposlena oseba)
- služba za mednarodne zadeve (dve zaposleni osebi)
- filmska komisija s trženjem lokacij in izvajanjem ukrepa denarnih povračil (dve zaposleni osebi)

Kazalnik: ustanovljenih 10 področnih oddelkov agencije z 20 zaposlenimi javnimi uslužbenci (izhodiščno stanje 2023: 8 zaposlenih): da/ne.

Časovnica: postopoma, do leta 2029

Učinki: tekoče in stabilno delovanje SFC z zadostnimi kadrovskimi resursi bo omogočilo strokovno in razvojno naravnost agencije k uresničevanju filmske politike v Republiki Sloveniji.

➤ **Administrativno-upravljavski izziv:**

Med največje izzive agencije je v preteklem strateškem obdobju sodilo izjemno oteženo črpanje sredstev, tako za filme kot za izvajanje programa agencije. Črpanje transfernih sredstev za filme se je dodatno zaostriло od leta 2020 dalje z uvedbo umeščanja filmskih projektov v nacionalne razvojne programe. Izjemne težave pa je imela agencija tudi z zapoznelimi izplačili programskih sredstev. Kljub temu da agencija izvaja programske aktivnosti vse leto, se ta sredstva ne izplačujejo po dvanajstinah, kot je značilno za javne zavode na področju kulture, ki izvajajo programske aktivnosti, ampak mora agencija za posamezna izplačila izstavljati zahtevke, te pa Ministrstvo za kulturo (MK) izplača šele, ko je z MK podpisana pogodba. Glede na postopek sprejemanja programa, ki na podlagi soglasja MK privede do podpisa pogodbe, je financiranje agencije omogočeno v zadnjih letih šele v mesecu marcu oz. Aprilu. To na eni strani pomeni, da agencija dva meseca intenzivno izvaja program (najemi stojnic na največjih sejmih Berlin, Clermond Ferrand, Cannes ...), ne da bi za to imela zagotovljena sredstva iz proračuna. Na drugi strani pa to tudi za transferna sredstva pomeni, da zahtevkov, ki jih prejema agencija od izvajalcev projektov in producentov (skladno z veljavnimi pogodbami), ne more izplačati, dokler proces sprejemanja programa ni pripeljan do podpisa pogodbe. Glede na dosedanjo prakso to pomeni, da zahtevek za transferna sredstva MK sprejme in obravnava najprej v mesecu marcu, izplačan pa je najpogosteje kar v aprilu.

Po analizi predhodnih let ugotavljamo, da celoten postopek sprejemanja letnega programa dela, ki pripelje do podpisa pogodbe z Ministrstvom za kulturo, traja 5 mesecev, pri čemer so v letu 2023 prva transferna sredstva na SFC prispela 3. aprila. Do tega datuma agencija ni mogla financirati filmov in filmskih projektov.

Drugi administrativno-upravljavski izzivi so tudi postopkovni procesi izbire projektov, skladno z Zakonom o splošnem upravnem postopku (ZUP), ki terja daljše obdobje od objave javnih razpisov agencije do objave rezultatov javnih razpisov ter možnosti pritožb prijaviteljev.

Na podlagi opisanega administrativno-upravljavskega izziva želi agencija v naslednjem strateškem obdobju uresničiti naslednje ukrepe:

Ukrep 2: glede na kontinuirane programske dejavnosti agencije in inherentno značilnost filmskih projektov, ki potekajo večletno, se bo agencija v naslednjem strateškem obdobju zavzela za **srednjeročni letni program**, ki bo srednjeročno in kontinuirano zagotavljal proračunsko financiranje programskega delovanja agencije in filmskih projektov, sprejetih v sofinanciranje. Agencija se bo zavzela tudi za ukrep **financiranja agencije po dvanajstih**, primerljiv s financiranjem javnih zavodov, ki bo omogočil redno in kontinuirano uresničevanje programa agencije.

Kazalnik: skrajšan čas pridobitve financiranja za ustvarjalce AV-del in redno izvajanje programskih aktivnosti agencije skozi celotno leto: da/ne.

Časovnica: do konca leta 2027

Učinek: črpanje programskih in transfernih sredstev agencije iz državnega proračuna skozi celotno leto glede na srednjeročni program dela agencije ter večja finančna neodvisnost agencije.

Ukrep 3: debirokratizacija postopkov financiranja in črpanja proračunskih sredstev, namenjenih AV-industriji (skladno s Strateškim načrtom ZDSFU), z odpravo trenutnega sistema črpanja transfernih sredstev preko Načrta nacionalnih razvojnih programov, ki ni omejeno zgolj na obdobje april–november, ter s tem ponovna zagotovitev samostojnosti in avtonomnosti agencije pri načinu črpanja transfernih sredstev za filmske in AV-projekte.

Kazalnik: skrajšan čas pridobitve financiranja za producente filmskih in AV-projektov: da/ne.

Časovnica: do konca leta 2027

Učinek: debirokratizacija črpanja transfernih sredstev iz državnega proračuna. Večja finančna neodvisnost agencije.

Ukrep 4: sprejetje ukrepov za poenostavitev in debirokratizacijo postopkov na agenciji (skladno s Strateškim načrtom ZDSFU)

Med ukrepi za poenostavitev in debirokratizacijo postopkov na agenciji, skladno s Strateškim načrtom ZDSFU, je agencija že uresničila uvedbo elektronskih oddaj vlog za filmske projekte na javne razpise, v naslednjem strateškem obdobju pa se bo agencija zavzela tudi za **ukrepe debirokratizacije, vezane na upravno-postopkovni proces** po Zakonu o splošnem upravnem postopku (ZUP) z uvedbo e-vročanja s ciljem hitrejše objave rezultatov javnih razpisov.

Kazalnik: 3-mesečno obdobje od objave do rezultatov javnih razpisov: da/ne.

Časovnica: do konca leta 2027

Učinek: digitalizacija upravljanja agencije in elektronsko vodenje postopkov javnih razpisov skladno z ZUP.

➤ **Uresničevanje programske neodvisnosti z namenom transparentnosti podeljevanja sredstev, ki temelji na strokovnosti in avtonomnosti odločanja**

Strokovno-programske komisije agencije so posvetovalna telesa direktorja, ki dajejo mnenja in ocene k predlogom projektov s področja filmske in avdiovizualne dejavnosti v postopkih razdeljevanja javnih sredstev. Primarna vloga agencije je zagotoviti transparentno in odgovorno izvajanje stabilne in trajnostne filmske politike dodeljevanja javnih sredstev filmski in avdiovizualni dejavnosti. Zatorej je ključnega pomena, da strokovne komisije sestavljajo kvalificirani, referenčni in ugledni strokovnjaki z odličnim poznavanjem svojega področja delovanja, za katero so imenovani. V iztekajočem se strateškem obdobju se je s preoblikovanjem komisij uresničila večja strokovna profiliranost članov

komisij in večja preglednost nad nacionalnim filmskim programom za posamezen steber filmske ustvarjenosti (igrani, dokumentarni, animirani steber). Izzivi v povezavi s strokovno-programskimi komisijami (SPK) ostajajo naslednji:

- kratko obdobje mandata;
- bazen kandidatov za strokovne člane komisij, ki izkazujejo strokovnost in profesionalne izkušnje, hkrati pa niso osebno, poslovno ali kakor koli drugače interesno povezani z zadevami, o katerih odločajo, je premajhen in hitro izčrpan v slovenskem filmskem prostoru;
- nizka usposobljenost za delo člana komisije zaradi nepoznavanja sistema odločanja skladno z Zakonom o upravnem postopku;
- merila javnih razpisov s točkovanjem projektov predstavljajo zgolj objektivizacijo odločitve komisije, da se zadosti Zakonu o upravnem postopku pri izdaji odločb o posamezni vlogi prijavitelja.

Naslednji ukrepi naslavlajo navedene izzive:

Ukrep 5: avtonomno strokovno ocenjevanje je ukrep pristojnega ministrstva, h kateremu se agencija v sodelovanju slednjim zavezuje k zagotavljanju pogojev za avtonomno delovanje strokovno programskih komisij (SPK) in ustrezni posodobitvi predpisov, ki urejajo delovanje SPK, skladno s predlogom Akcijskega načrta 2024–2027 k veljavni Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031.

Kazalnik: sprememba dolžine mandata članov komisije: da/ne. Posodobljen Poslovník, ki ureja delovanje komisij in podeljevanje sredstev.

Časovnica: do konca leta 2028

Učinek: ukrep podpira transparentnost podeljevanja sredstev, ki temelji na strokovnosti in avtonomnosti odločanja. Ukrep bo prispeval tudi k večji učinkovitosti upravljanja sofinanciranih projektov.

Ukrep 6 bo naslovil večjo usposobljenost članov za delo v strokovno-programskih komisijah z izvedbo predhodnega usposabljanja o merilih in ocenah posameznih področij sofinanciranja, o programski politiki agencije in rezultatih preteklih javnih razpisov, programskih specifikah posameznih področij sofinanciranja, ozaveščanje o vključevanju načela enakosti spolov in usposabljanje o nezavedni pristranskosti pri odločanju o projektih, ozaveščanje o integriteti, korupciji, nasprotju interesov in lobiranju.

Kazalnik: izvedba usposabljanja za člane strokovno-programskih komisij: da/ne.

Časovnica: s pričetkom v 2026

Učinek: avtonomno in strokovno ocenjevanje filmskih projektov na javnih razpisih agencije skladno s programsko politiko agencije, ki je razvidna iz programa dela; zmanjšanje števila pritožb zoper odločitve direktorja, katerih podlaga so ocene in mnenja članov strokovno-programske komisije.

Ukrep 7: sprejetje ukrepov za enakopravno zastopnost spolov pri dodeljevanju javnih programskih sredstev in v sestavi strokovno-programskih komisij pri SFC (skladno s Strateškim načrtom ZDSFU). Za izboljšanje položaja žensk v AV-industriji je treba sprejeti sistemske in celovite ukrepe za enakopravno zastopnost spolov. Delež žensk v strokovno-programskih komisijah pa se je izkazal kot obratno sorazmeren glede na višino sredstev, s katerimi komisija razpolaga. Delež žensk v svetu SFC je v obdobju 2021–2024 predstavljal eno osmino članov. V obdobju 2019–2023 je bilo podprtih manj kot tretjina (28 %) celovečernih filmov režiserk, vključno s prvenci. V tem kontekstu bi bilo treba preučiti

tudi možnost uvedbe obveznega deleža financiranja AV-del ženskih ustvarjalk in obveznega deleža žensk v sestavi različnih komisij SFC.

Kazalnik: redni člani komisij agencije: Ž-M: 44 %-56 % (2021-2023); sofinanciranje celovečernih igranih in dokumentarnih filmov po spolu, vključno s prvenci: Ž-M: 28 %-72 % (2019–2023).

Časovnica: v celotnem obdobju strategije

Učinek: Zagotavljanje pogojev za večjo enakost spolov v slovenskem filmskem sektorju.

➤ **Infrastrukturni izzivi oziroma investicijska vlaganja v infrastrukturo:**

Strateški načrt ZDSFU ugotavlja, da je izziv tehnične podpore filmski produkciji v Sloveniji predvsem podhranjenost kapacitet studia Viba film, ki deluje kot tehnična baza in javni servis za produkcijo nacionalnega filmskega programa. Viba film ima na voljo tehnično opremo zgolj za delo ene in pol filmske ekipe istočasno, to pa otežuje snemanje večjega števila AV-del. Kapacitete Viba filma ne zadoščajo povpraševanju, zato morajo filmski ustvarjalci mnogokrat snemalno opremo pridobivati na prostem trgu pod (občutno manj ugodnimi) tržnimi pogoji.

Ukrep 8: vzpostavljena bosta redno usklajevanje in koordinacija z Viba filmom

Ob tem, da agencija odloča (z odločbo) o višini državne pomoči projektu tudi v delu, ki se nanaša na evidentirane storitve Viba filma, se zdi pomembno, da se komunikacija in koordinacija med obema nacionalnima inštitucijama izboljšata in uredita na bolj sistematični in redni osnovi. Ob tem bo agencija proučila tudi smiselnost ločenih pogodb z Viba filmom.

Kazalnik: snemanje treh do štirih filmskih produkcij istočasno.

Časovnica: s pričetkom v 2025

Učinek: večja produkcija filmov letno.

Drug pereč izziv na področju infrastrukture predstavlja dostopnost podatkovne baze slovenskega filma in funkcionalnosti, ki jih obstoječa podatkovna Baza slovenskih filmov zavoda Filmoteka omogoča. Dostopnost slovenskih filmov in AV-del je za javnost trenutno zelo omejena in parcialno dostopna preko obstoječih platform v obliki videa na zahtevo: Baza slovenskih filmov, Voyo, Filmoteka RTV, Beletrina Digital, T2 Videoteka, Telekom Videoteka - DKino. Dostopnost slovenskih filmov in AV-del s podatkovno bazo je izrednega pomena tudi z vidika izobraževanja v šolskih sistemih in zagotavljanja dostopnosti v ustrezni kakovosti v okviru izvajanja izobraževalnih programov (predvsem osnovno- in srednješolskih).

Kot ugotavlja že Strateški načrt ZDSFU, v Sloveniji ni na voljo enotne spletne videoteke oz. digitalne platforme, ki bi gledalcem omogočala dostop do vseh slovenskih filmov in drugih AV-del (predvsem serij). Z namenom povečanja dostopnosti AV-del je bila sicer vzpostavljena podatkovna baza in hkrati spletna videoteka Baza slovenskih filmov (BSF) na podlagi zasebne iniciative, ki pa nima ustrezne in stabilne (predvsem finančne) podpore, da bi lahko v celoti dosegla svoj cilj.

Ukrep 9: zagotoviti podporo vzdrževanju, delovanju in razvoju podatkovne Baze slovenskih filmov, ki bo omogočala informiranje javnosti o slovenskem filmu, omogočala dostopnost in ogled slovenskih filmov, popularizirala slovenske filme in tržila slovenske filme. Natančneje, podpora nadgraditvi Baze slovenskih filmov v VOD-platformo, ki bo dostopna širokemu in raznolikemu občinstvu tako za ogled filmov kot njihovo uporabo v izobraževalne namene z ustreznimi dopolnilnimi filmskovzgojnimi gradivi. Razvoj digitalne infrastrukture za distribucijo avdiovizualnih vsebin (kohezijski ukrep skladno z NPK 2024-2031 Ministrstva za kulturo).

Kazalnik: široka nacionalna podatkovna zbirka z aktualnimi podatki o slovenskih filmih: da/ne. Uvedba nacionalne spletne videoteke oz. razvoj Baze slovenskih filmov (BSF), ki bo omogočala (plačljiv) dostop do vseh slovenskih filmov in serij: da/ne. Zagotavljanje ustreznih finančnih sredstev za redno posodabljanje in vzdrževanje podatkovnih filmskih baz na Bazi slovenskih filmov. Število uporabnikov sofinanciranih projektov vsebin na zahtevo: Izhodiščna vrednost (2022): 7.710. Uporabniki novih in nadgrajenih digitalnih storitev: izhodiščna vrednost (2023): 0

Časovnica: s pričetkom v 2026

Učinek: povečale se bodo možnosti za razširjanje v Sloveniji izdelanih filmov na različnih platformah. Večja popularizacija slovenskega filma za domača občinstva.

Tretji pereč izziv na področju infrastrukture pa je sistematična digitalizacija in restavracija filmske dediščine in s tem dostopnost večjega dela starejših filmskih naslovov, katerih produkcijske pravice nosi agencija.

Ukrep 10: ukrep boljšega sodelovanja obstoječih štirih glavnih institucij, ki pokrivajo področje filmske in avdiovizualne dejavnosti (SFC, Filmski studio Viba Film, Slovenska kinoteka in Slovenski filmski arhiv), bi bistveno prispeval k učinkovitejši in sistematični digitalizaciji in restavraciji filmske dediščine. Ker je agencija po zakonu nosilka pravic za eksploatacijo filmskih naslovov iz slovenske filmske dediščine, si bo tudi v naslednjih letih prizadevala za kontinuirano izvajanje digitalne restavracije filmske dediščine, saj bo le na tak način lahko omogočala širšo dostopnost teh del splošni javnosti.

Kazalnik: najmanj pet digitaliziranih in restavriranih filmov letno, katerih nosilec pravic je agencija.

Učinek: s celostno digitalizacijo in restavracijo filmske dediščine bo ta zaščiten pred propadanjem in poškodbami. Dostopnost in popularizacija slovenskih filmskih klasik.

➤ **Zagotavljanje trajnega dialoga z deležniki**

Ukrep 11: zaradi številnih sprememb, ki so pogoste v polju filmske in avdiovizualne dejavnosti, hitro spreminjajočega se sveta industrije doma in v mednarodnem prostoru, predvsem v kontekstu novih tehnologij, festivalskih trendov in gledalskih navad, je ključno, da **je agencija v nenehnem in konstruktivnem dialogu z vsemi deležniki.**

Agencija se bo v sodelovanju s svojimi posvetovalnimi telesi zavzemala za tvoren dialog in sodelovanje v delovnih skupinah z javnimi institucijami: Ministrstvom za kulturo, Filmskim studiem Viba film, Slovensko kinoteko, RTV Slovenija in Filmskim arhivom Republike Slovenije. Krepila bo vlogo trajnega dialoga s ključnimi deležniki avdiovizualne industrije: s filmskimi stanovskimi društvi, neodvisnimi producenti in filmskimi ustvarjalci ter komercialnimi televizijami in s kolektivno organizacijo AIPA. Spodbujala bo močno javno razpravo o ključnih strateških in zakonodajnih spremembah na področju filmske in avdiovizualne dejavnosti. S trajnim dialogom bo skrbno spremljala potrebe, ki se porajajo pri deležnikih, ter se ustrezno posvečala spremenjenim okoliščinam na terenu.

Kazalnik: število delovnih skupin za trajni dialog, izhodiščna vrednost (2023): 0.

Časovnica: s pričetkom v 2025

Učinek: trajen dialog z deležniki in hitra odzivnost na izzive slovenskega avdiovizualnega sektorja.

2. Strateški cilj: Spodbujanje filmske ustvarjalnosti bo dostopno vsem filmskim ustvarjalcem

Splošni izziv 2: Okrepitev sistema financiranja z namenom večje programske raznolikosti in žanrske raznovrstnosti nacionalnega filmskega programa

Osnovni nalogi agencije sta izvajanje nacionalnega programa za kulturo v delu, ki pokriva filmske in avdiovizualne dejavnosti, s spremljanjem in analiziranjem stanja na tem področju ter skrb za kakovostno rast filmske in avdiovizualne dejavnosti, pospeševanje ustvarjalnosti in produkcije na filmskem in avdiovizualnem področju, kot tudi skrb za predstavitev dosežkov na svojem področju.

Že strategija agencije za obdobje 2020-2024 je ugotavljala, da so neizogibno dejstvo hitro spreminjajoči se trendi filmske produkcije, zaradi česar je treba ustreznost shem podpore (javnih razpisov) vedno znova posodabljeti in prilagajati, kot se tudi produkcijsko okolje vedno znova spreminja v globaliziranem svetu z mednarodnimi koprodukcijami, razvija skladno s tehnološkim napredkom in gledalskimi navadami. Trenutno se avdiovizualna industrija nahaja v tranzicijskem postcovidnem obdobju in išče načine, kako se odzvati na spremembe, ki se nanašajo na gledalske navade, kot so sprememba položaja kinematografske distribucije in premik dela občinstva k spletnim vsebinam. Spremembe v distribuciji se nujno odražajo tudi v obliki avdiovizualnih del, pri čemer je celovečerni film, namenjen za kino, le eden od mnogih načinov, kako gledalcem ponuditi kakovostne avdiovizualne vsebine. Te spremembe so okrepile potrebo po podpori tudi drugim zvrstem in oblikam avdiovizualnih vsebin.

Sistem javne podpore je treba razviti tako, da bodo priložnosti, ki jih te spremembe ustvarjajo, bolje izkoriščene. Sistem razpisov bo praviloma temeljil na preteklih letih, ko se je sistem ločenih razpisov za razvoj in produkcijo igranih, animiranih in dokumentarnih filmov izkazal za učinkovitega. Te vrste filmov imajo torej primerljive možnosti oziroma izhodišče, da prejmejo podporo. Agencija je tudi že predlagala uvedbo razpisa za hibridne filme na meji med animirano, dokumentarno in igrano kinematografijo. V iztekajočem se strateškem obdobju je agencija v ta namen pripravila posodobljene nove pravilnike, ti pa še niso prejeli soglasja resornega ministrstva. Po drugi strani pa agencija nujno potrebuje fleksibilno naravnani sistem podpore filmske produkcije, ki bo dovolj prožen, da bo lahko prepoznaval in podprl visokokakovostne projekte v vseh oblikah in platformah (tudi tiste, ki jih do sedaj ni sistematično financirala, kot so hibridne forme, TV-serije, nove resničnosti, videoigre itn.).

V petletnem obdobju 2019-2023 je agencija sofinancirala 24 igranih celovečernih filmov (enako kot 2014-2018), 13 dokumentarnih celovečernih filmov (enako kot 2014-2018), 9 celovečernih prvencev (2014-2018: 11), 34 manjšinskih koprodukcij (2014-2018: 31), 58 razvojnih projektov (2014-2018: 42) in 72 razvojnih scenarijev (2014-2018: 42) ter 36 kratkih filmov (od tega 19 igranih, 2 dokumentarna in 15 animiranih; 2014-2018: 47). **Vsota financiranja se je v obdobju 2019-2023 povečala v povprečju za tretjino na vseh področjih financiranja.**

Osnovno načelo filmske politike agencije v novem strateškem obdobju bo podpirati najboljše projekte z minimalnimi znižanji zaprosenih zneskov, zato da producentom in ustvarjalcem ne bo treba bistveno krčiti proračuna na račun kakovosti. Največji delež sredstev bo še vedno namenjen razvoju in produkciji, pri čemer agencija ne želi podpirati večjega števila projektov in s tem drobiti sredstev, temveč želi podpirati manjše število projektov z višjimi zneski in tako višjo produkcijsko vrednostjo.

Izzivi na področju okrepitve sistema javne podpore z namenom večje programske raznolikosti in žanrske raznovrstnosti nacionalnega filmskega programa so mnogoplastni in naslednji ukrepi stremijo

k izboljšanju pogojev in krepitvi slovenske filmske in avdiovizualne produkcije v prihodnjem strateškem obdobju.

➤ **Sofinanciranje razvoja in produkcije kakovostnih filmov in avdiovizualnih del z nadaljnjim razvojem stebrov filmske ustvarjalnosti: igranega, dokumentarnega in animiranega filma**

Skladno z Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031 je ukrep namenjen sofinanciranju razvoja in produkcije kakovostnih filmov in avdiovizualnih del. Sestavljen je iz dveh prečnih podsklopov in več ukrepov agencije, ki si sledijo v nadaljevanju (skladno tudi s Strateškim načrtom ZDSFU):

- izvajanje javnih razpisov za sofinanciranje razvoja in produkcije kakovostnih, žanrsko raznolikih filmov in avdiovizualnih del, vključno s prvimi razvojnimi fazami;
- sistematična podpora razvoju (mladih) filmskih talentov z upoštevanjem generacijske in spolne raznolikosti.

Ukrepi bodo naslovili izboljšanje pogojev za kakovostni nastanek filmske umetnosti ter se osredotočali tudi na zgodnejše segmente ustvarjanja v vseh stebrih filmskega ustvarjanja, tako v smislu procesa in iskanja svežih ustvarjalnih izrazov kot skrbi za mlade ustvarjalce prek podpore produkciji in distribuciji (kratkih) filmov in prvencev.

Ukrep 12: zagotovitev večje finančne podpore projektom in scenarijem v razvoju (nosilec agencija skladno s Strateškim načrtom ZDSFU)

V primerjavi z obdobjem 2014-2018 je agencija v obdobju 2019-2023 povišala število sofinanciranih razvojnih projektov za tretjino in razvojnih scenarijev za kar četrtino. Četudi se najvišji zaproseni zneski sofinanciranja niso spreminjali, se je v povprečju dodeljeni znesek sofinanciranja razvoja projekta dvignil za 10 %, medtem ko se je za razvojne scenarije dvignil za kar 35 %.

Razvoj projektov mora biti podprt z zadostnimi sredstvi za krepitev ustvarjalne in produkcijske svobode pri razvoju projektov. To omogoča producentom, da vlagajo v razvoj več projektov, izmed katerih bodo izvedeni le najboljši, kot je to običajno v drugih evropskih državah. Za zagotovitev višjega števila idejnih zasnov in filmskih projektov, ki bodo na koncu tudi realizirani, se bo agencija še naprej zavzemala za ohranjanje oziroma povišanje obsega sredstev, namenjenih projektom in scenarijem v razvoju, kot tudi najvišje možne zneske sofinanciranja za posamezen filmski projekt ter projekt razvoja scenarija za vse tri stebre filmskega ustvarjanja.

Kazalnik: število razvojnih scenarijev v letu. Izhodiščna vrednost (2023): 16. Povprečna višina sofinanciranja. Izhodiščna vrednost (2023): 6.666 EUR. Število razvojnih projektov v letu. Izhodiščna vrednost (2023): 9. Povprečna višina sofinanciranja. Izhodiščna vrednost (2023): 23.744 EUR.

Časovnica: s pričetkom v 2025

Učinek: višje število projektov in scenarijev v razvoju.

Ukrep 13: izvedba večjega števila letnih razpisov za razvoj in realizacijo filmskih projektov na SFC (nosilec agencija skladno s Strateškim načrtom ZDSFU)

Ob predpogoju uresničevanja prvega strateškega cilja, vključno s kadrovskim načrtom agencije in kakovostno izvedbo digitalne informacijske podpore, bo agencija v prihodnjem strateškem obdobju povečala število javnih letnih razpisov več kot enkrat na leto za vsak posamezen steber filmskega ustvarjanja ter si tako prizadevala na letni ravni objaviti spomladanski in jesenski rok za posamezno

področje. S tem bo omogočila filmskim producentom in ustvarjalcem kontinuirano delo pri filmskih projektih.

Kazalnik: letni javni razpis za posamezno področje s spomladanskim in jesenskim rokom prijave: da/ne.

Časovnica: takoj ko bodo zapolnjena vsa delovna mesta, ki so trenutno sistemizirana

Učinek: višje število realiziranih filmskih projektov in boljši pogoji za kontinuirano delo filmskih ustvarjalcev.

Ukrep 14: spodbujanje svežih ustvarjalnih izrazov in skrb za filmske ustvarjalce na začetku kariere (razvoj talentov, kratki filmi, prvenci)

Kratka forma, ne glede na zvrst, ni le pomembno izhodišče za filmskega ustvarjalca na začetku kariere, temveč pomemben predhodnik na poti k režijsko zahtevnejšemu celovečernemu filmu. Zaradi prvenstveno festivalske distribucije kot najpomembnejše za kratki film pa (mlademu) avtorju uspešnega kratkega filma doda tudi mednarodno prepoznavnost in odskočno desko v mednarodno filmsko industrijo. S kontinuirano podporo kratkemu filmu bo agencija stremela k uveljavljanju režiserjev in režiserk na začetku kariere s ciljem afirmacije in uveljavljanja avtorskega imena kot tudi raziskovanja novih načinov filmskega izražanja (nenarativni, eksperimentalni film, hibridni film idr.). Agencija se bo še naprej zavzemala za kontinuirano sofinanciranje režijskih prvencev celovečernih igranih filmov, ob tem pa stremela, da okrepi podporo tudi filmskim ustvarjalcem, ki so na začetku svoje kariere na področju animiranega in dokumentarnega filma.

Kazalnik: število kratkih filmov. Izhodiščna vrednost (2023): 8. Število podprtih celovečernih igranih prvencev. Izhodiščna vrednost (2023): 2.

Časovnica: že v letu 2025

Učinek: okrepiti filmske ustvarjalce na začetku njihove kariere, ne glede na zvrst filmskega ustvarjanja.

➤ Uresničevanje večje programske raznolikosti in žanrske raznovrstnosti nacionalnega filmskega programa

Na področju ustvarjanja filmskih in televizijskih vsebin se v mednarodnem prostoru trenutno dogajajo veliki pretresi. Večje je povpraševanje po visokokakovostnih lokalnih vsebinah, z novimi platformami in mediji pa so se pojavile nove metode distribucije filmskih in televizijskih vsebin. Sistem javne podpore je treba razviti tako, da bodo priložnosti, ki jih te spremembe ustvarjajo, bolje izkoriščene. In v luči teh sprememb je treba poudariti večjo usklajenost med različnimi področji, kot sta film in televizija. V vsakem primeru bodo dobri rezultati odvisni od produkcije lokalnih vsebin, ki izhajajo iz slovenske realnosti in kulture.

Ukrep 15: zagotovitev podpore produkciji večjega števila žanrov (nosilec agencija skladno s Strateškim načrtom ZDSFU)

Za razvoj kakovostnih in raznolikih filmskih in avdiovizualnih del je izrednega pomena zagotoviti žanrsko raznovrstnost filmov, ki ciljajo na različne segmente občinstva. Slovenski AV-sektor je žanrsko slabo razvit, saj so produkcije določenih žanrov (npr. nacionalnih kulturnih AV-projektov, zgodovinskih, kostumskih, akcijskih filmov, komedij) praktično neobstoječe. Čeprav je v zadnjih letih vedno pogostejša žanrska raznovrstnost v fazi nastanka scenarijev, se ta le delno odraža v kasnejši realizaciji teh scenarijev v obliki izvedenih filmskih in avdiovizualnih del.

Za doseganje večje žanrske raznolikosti nacionalnega kulturnega programa se bo agencija zavzela za prilagoditev pravil, ki bi žanrsko raznolikost upoštevala bodisi kot kriterij pri ocenjevanju prijavljenih

AV-projektov bodisi z vzpostavitvijo samostojnega javnega razpisa, ki bi bil namenjen spodbujanju večjega števila filmskih žanrsko specifičnih filmov za občinstva, oziroma samostojnega javnega razpisa za visoko proračunske filme, s katerim bi se spodbujali žanri zgodovinskih, kostumskih in akcijskih filmov ob predpostavki povečanja transfernih sredstev agencije..

Kazalnik: v obdobju 2019–2023 podpora 18 dramam, 4 komičnim dramam, 4 filmom za otroke, 4 filmom za mladino, 1 črni komediji in 1 komediji.

Časovnica: v 2025 objava razpisa za razvoje žanrskih scenarijev, v 2026 razpis za razvoje projektov in v 2027 razpis za realizacijo žanrskih filmov

Učinek: povečati žanrsko raznovrstnost nacionalnega filmskega programa. Večje število komunikativnih filmov za občinstva (komedije). Večje število visokoproračunskih filmov (zgodovinskih, kostumskih, akcijskih filmov).

Ukrep 16: Zagotovitev javnega financiranja najmanj enega slovenskega otroškega oziroma enega mladinskega filma letno (nosilec agencija skladno s Strateškim načrtom ZDSFU)

Tradicionalno so v slovenskem prostoru veliko zanimanja vzbudili filmi za otroke in mladino oziroma družinski filmi (*Šepet metulja* s 66.288 gledalci, *Gajin svet 2* s 75.998 gledalci, *Kapa* z 58.923 gledalci, *Košarkar naj bo 2* s 76.824 gledalci v obdobju 2019-2023). Nacionalni tržni delež slovenskega filma je bil v letih 2023, 2022 in 2019 visok predvsem zaradi kakovostnega družinskega oziroma otroškega filma. Trenutni obseg javnega financiranja filmskih in avdiovizualnih del ne zadošča za redno produkcijo filmskih naslovov, katerih ciljno občinstvo predstavljajo otroci in mladina oziroma družine. Slovenski filmi za otroke in mladino (tudi družinski filmi) lahko pozitivno vplivajo na razvoj mladih, saj so npr. v njih predstavljeni njim poznana okolja in dinamike, kar jim omogoča poistovetenje z glavnimi junaki. Lahko jim dajo tudi koristen vpogled v obdobja življenja, ki jih še čakajo (npr. osnovnošolci gledajo film o življenju srednješolcev).

Prepoznani trend je treba aktivno naslavljati tudi skozi programsko politiko agencije in v vsakokratno letno financiranje umestiti najmanj en mladinski oziroma otroški film.

Kazalnik: število filmov za otroke v distribuciji. Izhodiščna vrednost (2023): 1. Število filmov za mladino v distribuciji. Izhodiščna vrednost (2023): 1.

Časovnica: že v letu 2025

Učinek: kakovostna domača filmska produkcija za otroke in mladino. Filmska vzgoja za domača občinstva. Višja prepoznavnost slovenskega filma širšemu domačemu občinstvu.

Ukrep 17: zagotovitev dodatnih proračunskih sredstev, namenjenih produkciji slovenskih AV-del s posebnim kulturnim pomenom (filmske adaptacije pomembnih literarnih del (skladno s Strateškim načrtom ZDSFU))

Od leta 1991 je v samostojni Sloveniji nastalo 21 celovečernih filmov po literarni predlogi, kot izhaja iz Baze slovenskih filmov, še redkeje pa se dogodi, da se filmski ustvarjalci odločijo za upodobitev slovenskih literarnih klasik. Nekateri slovenski filmi so v zadnjih 33 letih nastali tudi po romanih sodobnih avtorjev, kot so Feri Lainšček, Drago Jančar, Vinko Möderndorfer, Goran Vojnović, in tudi drugih. Nastali pa so tudi filmi za otroke in mladino po literarnih delih, kot sta *Košarkar naj bo* (2017) in *Tartinijev ključ* (2024).

V samostojni Sloveniji pa ni prišlo do izvedbe slovenskega filma, ki bi upodobil starejša in široko poznana literarna dela posebnega nacionalnega kulturnega pomena, kot so na primer *Alamut*, *Bobri*

ali *Pod svobodnim soncem*. Razlogi so večplastni, kot je tudi vsakršna filmska upodobitev literarnega dela kompleksno umetniško delo, pri čemer gre odločilni razlog iskati tudi v zahtevnosti tovrstnih produkcij, ki terjajo visoka proračunska sredstva. Trenutno filmski producenti in ustvarjalci v Sloveniji nimajo na voljo zadostnih finančnih sredstev, ki bi jim omogočala izvedbo takih visokoproračunskih projektov, zaradi omejenih proračunskih sredstev agencije.

Osnovni cilj ukrepa je, da bi Slovenija vsaj na vsaki dve leti realizirala en pomemben nacionalni kulturni AV-projekt, to pa bo terjalo dodatna izredna proračunska sredstva za njihovo produkcijo. Po oceni deležnikov AV-industrije bi bilo treba za izvedbo takih projektov zagotoviti dodatna namenska proračunska sredstva v višini vsaj 10 milijonov EUR vsaki dve leti.

Kazalnik: število izvedenih filmov po adaptaciji literarne predloge. Izhodiščna vrednost (2023): 0.

Časovnica: po časovnici razpisov za žanrske filme: 2025-2027

Učinek: filmska upodobitev slovenskih literarnih klasik posebnega kulturnega pomena za širša domača občinstva in v izobraževalne namene.

➤ **Okrepitev finančnih in drugih spodbud za produkcijo televizijskih serij kot komercialno najbolj zanimivega segmenta avdiovizualne industrije (nosilec agencija skladno s Strateškim načrtom ZDSFU).**

Produkcija in gledanost televizijskih serij sta dosegli v svetovnem merilu izjemne razsežnosti. Televizijske serije v današnjem času predstavljajo tudi najprimernejšo vrsto AV-del za ekonomsko eksploatacijo, saj je njihov obseg mogoče dodatno širiti z novimi epizodami in sezonami (kar je pri filmu bistveno težje), pri čemer tudi bistveno pogosteje mednarodno krožijo med javnimi in komercialnimi televizijami. Agencija si bo prizadevala, da bi se tudi slovenska produkcija televizijskih serij okrepila kot komercialno najbolj zanimiv segment avdiovizualne industrije.

Trenutno so možnosti za pridobivanje sredstev sofinanciranja TV-serij v Sloveniji zelo omejene, zato se ne izkorišča njihov gospodarski potencial. Premajhno sofinanciranje vodi tudi do težav pri pridobivanju tujih sredstev za produkcijo TV-serij, saj je za pridobitev evropskih sredstev praviloma najprej treba zagotoviti določen delež domačih sredstev.

Agencija parcialno rešuje podporo razvoju in produkciji televizijskih serij z javnim razpisom za sofinanciranje avdiovizualnih del, vendar ji proračunska sredstva in pravne podlage ne omogočajo, da bi ta pomembni del avdiovizualne kulture tudi sistemsko naslavljala in razvijala. V obdobju 2019–2023 je bilo podprtih 7 dokumentarnih serij, 5 animiranih serij in 3 igrane serije, kar je občutno premalo za zagon resnega in profesionalnega produkcijskega okolja televizijskih serij.

V zvezi s produkcijo televizijskih serij še vedno ostaja neizkoriščen potencial pridobivanje financiranja prek nadnacionalne podpore ustvarjalne Evrope – Podprograma MEDIA za mednarodno koprodukcijo kakovostnih TV-vsebin, ki predvsem poudarja format TV-serij, zato agencija v novem strateškem obdobju ponovno stremi k povečanju možnosti neodvisnih producentov za uspešno prijavo.

Ukrep 18: zagotavljati dodatna sredstva za serije in povečati financiranje produkcije televizijskih serij

Modele sofinanciranja agencije in razpise za dodelitev sredstev bi bilo treba prilagoditi in ponuditi več možnosti sofinanciranja z javnimi programskimi sredstvi tudi za ustvarjalce TV-serij. Agencija si bo prizadevala v bodočem strateškem obdobju zagotoviti dodatna sredstva iz proračunske postavke za

avdiovizualna dela in preko spremembe pravilnikov za boljše pogoje razvoja in produkcije televizijskih serij.

Kazalnik: število podprtih igranih TV serij na leto. Izhodiščna vrednost (2023): 1

Časovnica: z letom 2025

Učinek: boljši pogoji za nastanek televizijskih serij. Višja kakovost slovenskih televizijskih serij. Večja konkurenčnost in prepoznavnost slovenskih televizijskih serij v mednarodnem prostoru.

Ukrep 19: spodbuditi razvoj delavnice za razvoj scenarijev serij in podpirati razvoj scenarijev za televizijske serije

Temelj vsakršnega avdiovizualnega dela je dober razvoj scenarija in njegova tehtna dodelava. Agencija se bo zavzela za oblikovanje delavnice usposabljanja scenaristov in scenaristk za pripravo kakovostnih scenarijev za televizijske serije, katerih cilj bo kvalitetna scenaristična zasnova in razvit dramaturški potencial projekta. S tem razlogom bo razpis za sofinanciranje razvoja scenarija razširila tudi na razvoje scenarijev za serije.

Kazalnik: število razvitih scenarijev za igrano televizijsko serijo. Izhodiščno leto (2023): 0.

Učinek: izboljšanje pogojev za nastanek kakovostnih scenarijev televizijskih serij. Povečanje profesionalizacije poklica scenarista in prepoznavnosti scenaristov ter vloge dramaturgov.

➤ **Profesionalizacija filmskega sektorja**

Sodobno produkcijsko okolje je predvsem vezano na prekarne oblike dela, pri katerih so filmski ustvarjalci vezani na projektno delo in dolgotrajen življenjski cikel filmskega projekta. V obdobju med letoma 2015 in 2022 je opazen trend konstantne rasti števila zaposlenih in samozaposlenih oseb v AV-industriji, ki je v celotnem obdobju znašala 45 %. V letu 2022 je AV-sektor neposredno zagotavljal delo 1737 zaposlenim in samozaposlenim osebam. Ob upoštevanju multiplikativnega učinka je posredno zaposloval še dodatnih 1390 oseb, s čimer njegov skupni učinek znaša 3127 zaposlenih in samozaposlenih oseb (vir podatkov: Strateški načrt ZDSFU, 2023).

Eden izmed temeljnih izzivov agencije v strateškem obdobju 2025-2029 bo izboljšati pogoje dela in profesionalizacijo v filmskem sektorju v ustvarjalnem in produkcijskem smislu. Razvojni cilj je širše od pristojnosti agencije usmerjen v reševanje negotovega socialnega položaja filmskih ustvarjalcev v kulturi z uvedbo kolektivne pogodbe in omogočanjem kariernega razvoja samozaposlenih v kulturi, ki delujejo kot filmski ustvarjalci, krepitvijo možnosti za zaposlovanje v produkcijskih podjetjih, sistematično podporo usposabljanju in izobraževanju filmskih ustvarjalcev doma in v tujini, prizadevanjem za varnejša delovna mesta, dostojanstvene pogoje dela in pošteno plačilo s tarifnikom, ter zagotavljanjem pogojev za enakost spolov v filmskem sektorju (prirejeno po NPK 2024-2031). **Ob tem si bo agencija posebej prizadevala za izboljšanje pogojev dela avtorjev ter si prizadevala za njihovo čimvečjo zaščito.**

Ukrep 20: izboljševati prepoznavnost in strokovnost slovenskih filmskih ustvarjalcev

Z letom 2019 je bil objavljen prvi javni poziv za izobraževanje in usposabljanje slovenskih filmskih producentov, avtorjev, izvajalcev in drugih strokovnjakov s področja filmske in avdiovizualne dejavnosti v tujini. Z izvajanjem poziva se je pokazala potreba po razširitvi predmeta sofinanciranja na širši segment kot projekte mednarodnega sodelovanja doma in v tujini, ki bi uresničeval širše cilje: afirmacijo slovenskih soavtorjev, avtorjev prispevkov, izvajalcev, producentov in drugih strokovnjakov

s pridobivanjem aktualnih znanj s področja dela agencije na mednarodnih delavnicah doma in v tujini, spodbujanje izmenjave znanja in izkušenj tudi na mednarodni ravni, sodelovanje in krepitev mreže obstoječih in bodočih filmskih in avdiovizualnih strokovnjakov ter povečanje prepoznavnosti slovenskih filmskih projektov v mednarodnem prostoru in s tem zagotavljanje večje konkurenčnosti slovenskega filmskega in avdiovizualnega ustvarjanja.

Del vizije agencije je tudi doseči večjo udeležbo slovenskih projektov in strokovnjakov na mednarodnih izobraževalnih dogodkih ter splošno večjo soodvisnost slovenske kinematografije od evropske produkcije. Cilj je, da se slovenski filmski ustvarjalci in producenti navadijo na gibanje v mednarodnem okolju, se posvetujejo o svojih projektih z vodilnimi mednarodnimi strokovnjaki in tako lahko pripravijo ambicioznejše projekte z večjo možnostjo uspeha tudi izven meja Slovenije.

Kazalnik: sprememba oziroma posodobitev pravnih podlag (pravilnikov) predmeta sofinanciranja: da/ne.

Časovnica: do leta 2026

Učinek: povečanje udeležbe in gostovanje slovenskih filmskih ustvarjalcev na mednarodnih dogodkih usposabljanja, izobraževanja, strokovnega razvoja, mreženja in mednarodnih filmskih sejmi. Strokovni razvoj filmskih ustvarjalcev s pridobivanjem znanj, veščin in mreženja na mednarodnih dogodkih doma in v tujini.

Ukrep 21: kontinuirana podpora delavnicam za filmske ustvarjalce. V sodelovanju z agencijo društva filmskih in AV-ustvarjalcev organizirajo vsakoletne izobraževalne projekte za profesionalni razvoj filmskih in AV-ustvarjalcev (povzeto po Strateškem načrtu ZDSFU, 2023):

Scenarnica – Scenaristična delavnica, ki je v letu 2022 doživela že svojo sedmo izvedbo. Cilja delavnice sta razvoj filmske ideje, zgodbe ali adaptacije literarnega dela v scenarij za celovečerni igrani film ter priprava tako razvitega scenarija do stopnje, primerne za prijavo na filmske delavnice ter razpise doma ali v tujini.

Dokumentarnica – Delavnica na področju dokumentarnega filma, ki je bila v letu 2022 izvedena drugič. Namenjena je tako profesionalnim ustvarjalcem, že izkušenim dokumentaristom in režiserjem, kot tudi tistim, ki se na pot ustvarjanja dokumentarnega filma šele podajajo. Delavnice izvajajo izkušeni mentorji.

Inkubator – Projekt, ki je namenjen mladim avtorjem na področju animiranega filma. Izvaja se z namenom širitve znanj in kompetenc mladih avtorjev ter podpore pri razvoju njihovih projektov v sodelovanju z uveljavljenimi domačimi ustvarjalci.

Kratka scena – Scenaristična delavnica, ki je namenjena razvoju scenarijev kratkih igranih in animiranih filmov. Sodelujoči na delavnici spoznavajo teorijo in prakso scenaristike, razvijajo ideje ter scenarije za kratke filme.

Kazalnik: število sofinanciranih delavnic oziroma izobraževalnih projektov za filmske ustvarjalce. Izhodiščno leto (2023): 5.

Časovnica: vse od leta 2025

Učinek: rezultat izobraževalnih projektov bodo boljše zasnovani projekti, prijavljeni na javne razpise agencije v vseh fazah podpore.

Ukrep 22: razvoj produkcijskih hiš. V sedanjem sistemu so neodvisne produkcijske hiše organizirane kot pravne osebe zasebnega prava, bodisi kot kapitalske družbe (d.o.o.) bodisi kot zasebni (neprofitni)

zavodi. Področje, ki ga tvorijo, je izjemno razdrobljeno in podkapitalizirano: v slovenski filmski industriji ni gospodarsko močnih produkcijskih podjetij, ki bi bila primerljiva s produkcijskimi hišami v drugih evropskih državah, ki razvijajo in producirajo diferenciran portfelj projektov in zaposlujejo lastno osebje, ki se ukvarja s sistematičnim razvojem posameznih projektov.

Slovenski filmski sektor je sestavljen iz več deset zelo majhnih podjetij in posameznih oseb (tj. producentov), ki honorirajo enega ali dva pomočnika projektno (rednih zaposlitev osebja skorajda ni), ki izvajajo zelo majhno število filmskih projektov v zelo neenakomernem obdobju. Glede na slovenske razmere se podjetje lahko šteje za produktivno, če izdela vsaj en celovečerni igrani film na leto. Na tem področju praktično ni primerov vertikalne ali horizontalne integracije (tj. povezovanje produkcije z distribucijo in kinematografsko dejavnostjo ali povezovanje s sorodnimi medijskimi panogami), razen v redkih primerih, ko televizijska družba ali slovenski filmski distributer producira svoj lastni celovečerni film, televizijsko serijo ipd. Nekatera produkcijska podjetja svoje celovečerne naslove sofinancirajo s prihodki od produkcije oglasov in (post)produkcijskih storitev. Nov trend je združevanje igrane produkcije z naročili in koprodukcijami z javno televizijo ali zasebnimi televizijskimi hišami, ki občasno vključuje razvoj in produkcijo izvirnih serijskih projektov s strani produkcijske hiše.

Neodvisni filmski producenti so v prvi vrsti odvisni od treh prevladujočih virov financiranja: SFC, javne agencije, televizije RTV Slovenija in zasebnih televizijskih hiš (katerih najmočnejši partnerji so producenti komercialnih projektov). Majhna produkcijska podjetja se lahko popolnoma osredotočijo le na enega ali dva filma hkrati – nimajo zmogljivosti za razvoj širšega in bolj diferenciranega portfelja projektov ali za negovanje »bazena« in ustvarjalnosti glavnih scenaristov in režiserjev. Ta sistem zaznamuje pomanjkanje kontinuitete glede na dolgoročno produkcijsko strategijo posameznih projektov oziroma več projektov hkrati, kar je ključen primanjkljaj za profesionalizacijo sektorja (vključno z zaposlovanjem), za katerega agencija (in Ministrstvo za kulturo) še ni našla učinkovitega orodja za izboljšanje stanja.

Zaradi slednjega si bo agencija prizadevala za izboljšanje kapacitet produkcijskih hiš, pri čemer bo iskala načine spodbud, ki bi omogočile večje zaposlovanje znotraj produkcijskih hiš ter večjo diverzifikacijo dejavnosti.

Kazalnik: vzpostavljena shema financiranja razvoja več projektov hkrati: da/ne.

Časovnica: do leta 2027

Učinek: večje število zaposlenih v produkcijskih podjetjih. Večji portfelji projektov produkcijskih podjetij.

Ukrep 23: trajnostna filmska produkcija. Profesionalizacija filmskega okolja vključuje tudi trajnost z »zeleno« filmsko produkcijo. Agencija bo obravnavala to problematiko predvsem na ravni spodbujanja razprav in dialoga z deležniki, da pripravi načrt spodbujanja trajnostne filmske produkcije s podeljevanjem zelenega certifikata. V prihodnosti bo agencija želela najti način za podporo projektom, ki si prizadevajo za trajnostno delovanje. Poleg tega bi bila potrebna tudi uvedba t. i. „green bonusa“ v višini 5 % za trajnostno naravnane AV-projekte.

Kazalnik: uvedba zelenega certifikata za produkcijske hiše: da/ne

Časovnica: do leta 2027

Učinek: povečana okoljska ozaveščenost na področju filmskega ustvarjanja.

Ukrep 24: spodbujanje varnega in vključujočega delovnega okolja v kulturi (ukrep 7 – NPK 2024-2031 – nosilec Ministrstvo za kulturo v sodelovanju z agencijo)

Agencija bo preučila možne ukrepe in spodbude, ki bi spodbujali varno in vključujoče delovno okolje v filmskem sektorju. Še naprej si bo prizadevala med upravičene stroške sofinanciranja filmskih projektov uvrstiti tiste, ki lajšajo pogoje dela filmskih ustvarjalcev in ustvarjalcev, ki so starši otrok v predšolski starosti. Ukrep predvideva tudi možnost uvedbe različnih strokovnih spremljevalcev in izobraževanja znotraj kolektivnih delovnih procesov in v okviru obstoječih finančnih načrtov produkcij.

Kazalnik: število razpisov, ki imajo možnost vključevanja specifičnih stroškov glede na ukrep (npr. stroški skrbstvenega dela na filmskem setu). Izhodiščna vrednost (2023): 0.

Časovnica: do konca leta 2026

Učinki: delo v kulturi, še posebno na področju filma, glasbenih in uprizoritvenih umetnosti, pogosto predvideva daljše odsotnosti, neobičajne delovne pogoje, čustvene napore in posege v osebni prostor ustvarjalcev. Ukrep bo z uvedbo področnih strokovnjakov v delovni proces omilil posledice za duševno zdravje delavcev v kulturi ter skrbel za enakost spolov pri skrbstvenem delu (prirejeno po NPK 2024-2031).

Ukrep 25: uvedba etičnih standardov (po vzoru Avstrije in drugih nacionalnih filmskih centrov) za slovenski AV-sektor, ki bi zagotavljali profesionalne standarde pri produkciji filmov, ki jih financira agencija. Etični kodeks bo naslovil profesionalno in dostojno vedenje in komunikacijo, diskriminacijo, nespoštljivo vedenje, prepoved nadlegovanja in izključevalnega vedenja, ustrahovanje in grožnje z nasiljem, spolno nadlegovanje ter zaščitil otroke.

Kazalnik: uvedba etičnih standardov za slovenski AV-sektor: da/ne

Časovnica: do konca leta 2026

Učinek: Zavezujoče zahteve za profesionalno ravnanje pri produkcijah filmov, ki jih financira agencija. Pogodbeni partnerji agencije (producenti) bodo uresničevali, da vsi produkcijski procesi financiranih filmov potekajo v poštenem, konstruktivnem in spoštljivem delovnem okolju.

Ukrep 26: spodbujanje tesnejšega sodelovanja akademskega in produkcijskega okolja v času med študijem (skladno s Strateškim načrtom ZDSFU)

Za lažji prehod bodočih AV-ustvarjalcev iz akademskega okolja v profesionalno okolje ter pridobivanje relevantnih veščin, ki so prilagojene modernim načinom ustvarjanja AV-del, je pomembno sodelovanje akademskega in profesionalnega sveta AV-industrije že v času njihovega študija. Agencija se bo zavzemala za povezovanje med akademskim in produkcijskim okoljem (npr. producenti, Viba film, RTV Slovenija). V ta namen bo agencija oblikovala program/delavnico, ki bo namenjen študentom zaključnih letnikov študijev na področju filma, na katerem bodo študentje, ki so tik pred vstopom v profesionalni svet filmskega in AV-ustvarjanja, lahko pridobili osnovne informacije o profesionalnem okolju in možnostih za vstop.

Kazalnik: število organiziranih delavnic oziroma izobraževalnih projektov za filmske ustvarjalce v času študija. Izhodiščno leto (2023): 0.

Časovnica: s pričetkom v 2026

Učinek: tesnejše sodelovanje med vsemi deležniki bo po eni strani zvišalo kakovost akademskega okolja in izobraževalnih programov, po drugi strani pa poskrbelo za bolj ciljno naravnano izobrazbo kadrov v času študija, ki bodo svoje teoretične veščine lahko hitreje in učinkoviteje uporabili v praksi.

3. Strateški cilj : Razcvet filmske kulture kot osrednjega gradnika slovenske kulture (nacionalne identitete in slovenskega jezika)

Splošni izziv 3: Zapostavljen kulturni vidik slovenskih filmov in pomena filmskega ustvarjanja za slovenski kulturni prostor

Agencija opravlja tudi naslednje naloge: spodbuja razvoj filmske in avdiovizualne kulture, razvoj visokošolskega izobraževanja za umetniške poklice s področja avdiovizualnih dejavnosti, razvoj filmske vzgoje; razvoj tehnologije in infrastrukture na filmskem in avdiovizualnem področju, zlasti razvoj digitalizacije celotne kinematografske verige, od produkcije do prikazovanja; skrbi za promocijo ter eksploatacijo filmske in avdiovizualne dejavnosti v Republiki Sloveniji in tujini. Cilj vseh aktivnosti je približati film gledalcem in s tem povečati prepoznavnost ter prisotnost slovenskih filmov na domačem trgu.

Filmska in avdiovizualna dela imajo pomembno vlogo za ohranjanje, negovanje in razvoj slovenske kulture ter slovenskega jezika. So bolj dostopna kot večina drugih umetniških oblik, so ključnega pomena kot sredstvo za promocijo in ohranjanje slovenskega jezika, odražajo našo sedanjo resničnost, našo zgodovino in kulturno dediščino. Zato je treba ustrezno poskrbeti za njihovo dostopnost in ohranitev ter jim zagotoviti primerno vlogo na področju kulture.

Živimo v dobi pametnih telefonov, pretočnih storitev in drugih vizualnih medijev, ki nam zagotavljajo stalen pretok gibljivih slik od jutra do večera. Ponudba in dostopnost filmov in zabavnih vsebin še nikoli nista bili večji in nič ne kaže, da se bo ta pot navzgor kmalu upočasnila. Slovenski filmi so v neposredni in ostri konkurenci z mednarodno zabavno vsebino za pozornost mladih, zato je pomembno, da se filmska vzgoja trajno osredotoči, da zagotovimo, da je slovenska posneta vsebina čim bolj privlačna in zagotavlja jasno alternativo tuji vsebini.

Nenazadnje je zagotavljanje ustrezne dostopnosti (prek digitalizacije, restavracije in podpore videu na zahtevo) in razumevanja slovenskih AV-del kot vizualnih spomenikov sodobnega časa bistvenega pomena za razcvet filmske kulture kot osrednjega gradnika slovenske kulture (nacionalne identitete in slovenskega jezika).

Ukrep 27: celovito spodbujanje razvoja filmske kulture z uvedbo področnega oddelka za komplementarne dejavnosti

➤ Spodbujanje in razvoj distribucije slovenskih filmov

Klasična kinematografska distribucija doživlja hitro preobrazbo zaradi učinkov ukrepov proti covidu-19, ki so omejili delovanje kinematografov. Gledalci so se preselili v spletni prostor, nekateri se v kinematografe niso vrnili oziroma le v manjšem obsegu kot pred pandemijo, se je pa čas, preživet z avdiovizualnimi vsebinami na spletu, precej podaljšal. Pomembno ostaja, da se s kontinuiranim doseganjem uspeha nacionalnega filma pri občinstvu neguje odnos do slovenskega filma in se mu dviguje prepoznavnost v domačem okolju v danes spremenjenih pogojih prikazovanja in ob novih načinih gledanja filma: kino ni več edini način gledanja filma ter vedno težje tekmuje s svetovno filmsko produkcijo, ki je dosegljiva »z *enim klikom*« na malih ekranih (pametnih TV, računalnikih, tablicah in mobilnih) in na naročniških kanalih videa na zahtevo (na primer Netflix).

Agencija se bo zavzemala za spremembe z nakazanimi rešitvami in ukrepi v nadaljevanju. S spodbujanjem razvoja in distribucije kakovostnih filmov se bo dalje krepila večja in širše zasnovana dostopnost filmov in AV-del po vsej državi ter povezanost distributerjev in prikazovalcev umetniških filmov. Ukrep je sestavljen iz več podsklopov:

Ukrep 28: spodbujanje in razvoj kakovostne distribucije z izboljšanjem pogojev za distribucijske poti preko spremembe pravilnikov o financiranju distribucije z večjo vključenostjo distributerja že ob zgodnji fazi produkcije s pripravo razdelane promocijske, oglaševalske in tržne strategije. Ukrep bo naslovil tudi redno izvajanje evalvacij distribucij filmov, ki so pridobili javna sredstva za distribucijo v RS, z merjenjem učinkov in rezultatov ter tako omogočil izboljšanje distribucijskih poti v prihodnje.

Ukrep 29: pobude za izboljšanje promocijskih kampanj distribucije slovenskih filmov, vključno s trženjem in oglaševanjem. Agencija bi lahko sodelovala z distributerji in producenti ter ob pomoči lokalnih in mednarodnih strokovnjakov usmerjala pozicioniranje filma za distribucijo kot tudi sodelovala pri izdelavi ključnih orodij promocije (plakati in napovedniki). Vsak filmski naslov bi moral imeti testne projekcije za fokusne skupine in opraviti intervjuje z gledalci po premierah domačega filma z željo, da se pridobijo čim bolj natančne informacije, kako je film doživelo domače občinstvo, ter se na tem gradi nadaljnja promocija filma v času prikazovanja v slovenskih kinematografih.

Ukrep 30: decentralizirani razvoj in sofinanciranje distribucije kakovostnih projektov za večjo dostopnost filmov in avdiovizualnih del s poudarkom na filmih za otroke in mladinskih filmih. Obstoječ sistem financiranja promocije in distribucije slovenskih filmov je preživet in potrebuje posodobitev v smeri diverzifikacije distribucijske ponudbe, vključno z diverzifikacijo sofinanciranja načinov distribucije kot tudi upravičenih prijaviteljev. Nadomestiti bi ga moral javni poziv, odprt skozi celotno leto, ki bi uvajal nova področja financiranja promocije in distribucije v Republiki Sloveniji (samostojni projekti, skupina projektov, paket kratkih filmov in avdiovizualnih del, samostojni kratki film oziroma avdiovizualno delo), razširil upravičenega prijavitelja (producent ali distributer) ter ne izključeval več avdiovizualnih del, ki izkazujejo kinematografski potencial. Nov sistem naj postane čim bolj odprt na način, da dovoljuje večjo svobodo, fleksibilnost in specifičnost promocije pri promociji in distribuciji vsakega posameznega filmskega naslova, skladno z upoštevanjem ciljnega občinstva.

Kazalnik: število z javnimi sredstvi sofinanciranih filmov v distribuciji kinematografov. Izhodiščna vrednost (2023): 23. Nacionalni tržni delež ogledov slovenskih filmov v kinematografih. Izhodiščna vrednost (2023): 10,69 %.

Časovnica: s pričetkom v 2026

Učinek: večja dostopnost kakovostnih slovenskih filmov. Dvig nacionalnega tržnega deleža slovenskega filma na najmanj 10 % vsakoletno. S spodbujanjem distribucije kakovostnih filmov se bo dalje razvijala večja in širše zasnovana dostopnost filmov in AV-del po vsej državi ter povezanost prikazovalcev slovenskih filmov. Uspešna distribucijska strategija družinskih filmov za otroke, mlade in odrasle bo omogočila, da se bolje seznanijo s filmsko umetnostjo, in bo prispevala h gradnji občinstva.

- **Sistematična podpora za kontinuiteto, razvoj in krepitev večletnih projektov filmske vzgoje**

Filmska vzgoja spodbuja filmsko pismenost, ki postaja eno od najpomembnejših znanj in veščin v današnjem digitalnem svetu. Filmska vzgoja omogoča kritično vrednotenje in interpretacijo vizualnih informacij, vključno z razumevanjem filmskih in avdiovizualnih vsebin, ki so nam posredovane posredno in neposredno. Vzgoja gledalcev se začne od njihovih mladih let in se razvija skozi njihovo odraščanje. Cilj vzgoje gledalcev je, da se v njih vzbudi želja tudi po ogledu kulturno-umetniških (visokokakovostnih) in ne zgolj komercialnih filmov. Cilj sofinanciranja filmskovzgojnih projektov je izobraževanje in vzgoja na področju filmske kulture, ki omogoča mladim in odraslim, da se seznanijo s filmsko umetnostjo, in prispeva h gradnji novih občinstev za kakovostne filmske vsebine.

Čeprav so bili v zadnjih letih izvedeni nekateri premiki na področju filmske vzgoje (npr. z uvedbo programov na posameznih osnovnih in srednjih šolah), trenutni izobraževalni sistem v svojih programih še vedno ne namenja dovolj pozornosti filmskim vsebinam in filmskemu sektorju kot gradnikom slovenske kulture.

Ukrep 31: zagotavljanje stabilnosti z večletnim financiranjem projektov filmske vzgoje

Agencija že vrsto let podpira projekte filmske vzgoje in s tem prispeva k razvoju novih občinstev za film. Zaradi pomanjkanja stabilne rasti sredstev sofinanciranja in parcialne strokovne usposobljenosti izvajalcev so značilnosti projektov filmske vzgoje vedno znova: nesistematičnost, nekontinuiranost in naključnost. Filmskovzgojni projekti so precej razdrobljeni, osredotočeni na posamezne segmente. V prihajajočem strateškem obdobju se bo agencija zavzemala za uvedbo večletnega sofinanciranja projektov filmske vzgoje, kar bo dalo podlago za prepotrebno zagotavljanje dostopnosti, sistematičnosti in dolgoročnosti tega področja skladno s Strategijo razvoja nacionalnega programa filmske vzgoje.

Ukrep 32: izvedba nacionalne kampanje za promocijo slovenskih AV-del kot kakovostnih vsebin med otroki in mladino (nosilec Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje v sodelovanju z agencijo, skladno s Strateškim načrtom ZDSFU)

V času, ko so AV-vsebine (predvsem tuje) otrokom in mladini dostopne skoraj na vsakem koraku, je še toliko bolj pomembno, da mlade gledalce ozaveščamo o kakovostnih slovenskih AV-vsebinah in njihovem pomenu za slovensko kulturo. Obenem jih je treba skozi (filmsko) vzgojo privaditi na ogled AV-vsebin, ki ne nudijo zgolj trenutnega zadovoljstva, temveč tudi izobražujejo o pomembnih družbeno-političnih tematikah in s tem širijo obzorja gledalcev.

V ta namen je treba izvesti nacionalno kampanjo za promocijo slovenskih AV-del med otroki in mladino, tako z medijskimi kampanjami kot v sodelovanju z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje ter izobraževalnimi ustanovami, ki bi promovirale slovenska AV-dela med svojimi učenci oziroma dijaki (povzeto po Strateškem načrtu ZDSFU).

Ukrep 33: sodelovanje v posodobitvi Strategije razvoja nacionalnega programa filmske vzgoje

Strategijo razvoja nacionalnega programa filmske vzgoje je Vlada RS sprejela 1. 12. 2016. Agencija si bo prizadevala pri pripravi analize doseganja ciljev obstoječe strategije in pripravi podlag za posodobitve Strategije v sodelovanju z ostalimi odgovornimi nosilci (Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, vzgojno-izobraževalni zavodi, lokalne skupnosti, javni zavodi s področja filma in avdiovizualne kulture, izvajalci filmskovzgojnih programov in drugimi).

Ukrep 34: medresorsko povezovanje na področju filmske vzgoje

Za kakovostnejšo filmsko vzgojo, tako na formalni kot na neformalni ravni, se kaže tudi potreba po kakovostni **sinhronizaciji filmov** za mlajša občinstva, zagotavljanju **pedagoških gradiv za filmske vsebine** in **strokovnem usposabljanju izvajalcev filmske vzgoje** v izobraževalnem sektorju. Eden od akutnih problemov, s katerimi se soočajo izvajalci filmskovzgojnih dejavnosti, je zagotavljanje strokovnega kadra na vseh območjih oziroma v vseh regijah Slovenije. Agencija bo te izzive naslovila z ukrepi na področju podpore za filmskovzgojne programe in projekte, distribucijo filmov ter krepitevijo dialoga in medresorskega povezovanja, zlasti z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Zavodom za šolstvo Republike Slovenije. Eden od večjih nacionalnih programov, ki bi lahko nadomestili manko kontinuiranega in regijsko razpršenega delovanja filmskovzgojnih programov, je Filmska značka po vzoru Bralne značke.

Kazalniki: število z javnimi sredstvi sofinanciranih filmskovzgojnih projektov. Izhodiščna vrednost (2023): 10. Višina razdeljenih javnih sredstev filmskovzgojnim projektom. Izhodiščna vrednost (2023): 119.000 EUR. Število sinhroniziranih filmov za otroke. Izhodiščna vrednost (2023): 0. Izvajanje nacionalnega programa filmske vzgoje: da/ne. Posodobitev Strategije razvoja nacionalnega programa filmske vzgoje: da/ne.

Časovnica: s pričetkom v 2026

Učinek: večja dostopnost, sistematičnost in dolgoročnost večletnih filmskovzgojnih projektov in programov.

- **Sodelovanje pri sprejemu ukrepov za razvoj in širitev mreže kinematografov, ki predvajajo slovenske filme (skladno s Strateškim načrtom ZDSFU)**

Mrežo kinematografov v Sloveniji lahko razdelimo na komercialno kinematografsko mrežo, ki vključuje kinematografe, kakršen je npr. Cineplexx, ter neodvisne kinematografe, ki se deloma združujejo v društvu Art kino mreža Slovenije, deloma pa ostajajo samostojni. Komercialne kinematografske mreže se povečini odločijo za predvajanje tistih filmov, za katere presodijo, da bodo najbolj komercialno (ekonomsko) uspešni. V nasprotju s tem se neodvisni kinematografi primarno osredotočajo na ponudbo, ki poskuša vzpostaviti in razvijati filmsko kulturo, npr. s predvajanjem klasičnih, evropskih in domačih filmov.

Kinematografi so še vedno ključni kraj za izkušnjo gledanja filmov in srečevanja z njimi, čeprav gledalci vse pogosteje posegajo po drugih možnostih gledanja filmov, kot so spletne platforme. Agencija si bo prizadevala za ohranjanje in krepitev pomena kinodvoran kot kulturnih središč, kjer se dogajajo tudi dodatne aktivnosti, kot so pogovori z ustvarjalci, tematski večeri, festivali, filmska vzgoja in drugi dogodki, ki spodbujajo obisk kinematografov. S tem ciljem bo agencija še naprej podpirala distribucijo slovenskih filmov in sodelovala z distribucijskimi hišami, kinematografi in filmskimi festivali.

Ukrep 35: razširitev mreže neodvisnih kinematografov po slovenskih mestih in lokalnih skupnostih.

Trenutno eno večjih težav slovenske kinematografije predstavlja odsotnost neodvisnih kinematografov v številnih slovenskih mestih in lokalnih skupnostih, pa tudi tehnična in kadrovska podhranjenost obstoječih kinematografov, ki onemogoča optimalno kinematografsko izkušnjo pri ogledu filmov.

Eden od možnih načinov za povečanje dostopnosti slovenskih filmov je tudi podpora projektov, ki filmske prireditve povezujejo z lokalnimi skupnostmi, kar vključuje podporo regionalnim filmskim festivalom, projekcijam filmov na prostem ter drugim lokalnim filmskim dogodkom. Takšni projekti prispevajo k širjenju filmske kulture in povečanju dostopnosti filmov, še posebno v manjših mestih in na podeželju, kjer je dostop do kinematografov omejen.

Agencija si bo prizadevala nasloviti izziv odsotnosti neodvisnih kinematografov v številnih slovenskih mestih in lokalnih skupnostih v bodočem strateškem obdobju z nakazanimi rešitvami.

Kazalnik: število kinodvoran, v katerih se pretežno predvajajo slovenski in kakovostni filmi

Učinek: slovenski in kakovostni evropski filmi se bodo redno pojavljali na programih kinodvoran po Sloveniji, kar bo omogočilo večjo dostopnost kakovostnih filmskih programov.

➤ **Krepitev in kontinuirana podpora filmskim festivalom, ki v slovenski prostor vnašajo programsko raznolikost**

Ukrep 36 zajema sofinanciranje festivalov, ki širijo filmsko kulturo, prispevajo k filmski vzgoji in razvoju občinstva ter skrbijo za programsko raznolikost filmske ponudbe v Sloveniji. Filmski festivali predstavljajo pomembno komplementarno okno filmski distribuciji v državi. Podpora je hkrati namenjena tovrstnim festivalom, ki jih dopolnjujejo spremljevalni strokovni programi in predstavljajo programsko ponudbo, ki ni na voljo v redni slovenski distribuciji. Festivali so tudi kraj srečevanja in izobraževanja filmskih profesionalcev.

Festivale, ki postajajo ali so že mednarodno prepoznavni in prinašajo v slovenski filmski prostor izrazito dodano vrednost, si bo agencija prizadevala podpreti z večletnim projektnim financiranjem ter jim omogočati pogoje za strateški razvoj. Njihovi kulturni in gospodarski učinki se kažejo v prisotnosti slovenske produkcije na mednarodnih festivalih v Sloveniji, prepoznavnosti in odmevnosti domačih avtorjev, izmenjavi izkušenj, idej in praks, profesionalnem razvoju domačih ustvarjalcev ter prenosu znanja tujih gostov (s strokovnimi programi).

V iztekajočem se strateškem obdobju je agencija zagotovila povečanje sredstev, namenjenih izvedbi filmskih festivalov, za več kot polovico, predvsem v zadnjih dveh letih (2022 in 2023), in za to si bo prizadevala tudi v bodoče. S povečanjem sredstev se krepi pozicija in izvedba filmskih festivalov v Sloveniji. Zavzemala se bo tudi za razpršenost oziroma decentralizacijo, programsko raznovrstno podporo festivalom ter kakovostno izvedbo sofinanciranih festivalov, vključno z večjo promocijsko vključenostjo agencije. Agencija se bo zavzemala doseči večletno projektno financiranje festivalov.

Kazalnik: število sofinanciranih filmskih festivalov. Izhodiščna vrednost (2023): 8.

Časovnica: s pričetkom v 2025

Učinek: večja dostopnost in raznolikost sodobnih praks domače in tuje filmske ustvarjalnosti. Večji pomen in vloga filmskih festivalov za razvoj in dvig filmske kulture. Filmski festivali v središče postavljajo filmsko kulturo z izjemnim kulturnim in gospodarskim učinkom na lokalno okolje.

➤ **Izvajanje celostne digitalizacije in restavracije slovenske filmske dediščine ter njena dostopnost slovenskemu gledalcu v sodelovanju z drugimi pristojnimi deležniki**

Ukrep 37: dostopnost (slovenske) filmske dediščine je pomemben del dostopnosti filmskih vsebin kot tudi filmske vzgoje, izobraževanja in kultiviranja filmskih občinstev. Za povečanje dostopnosti filmske dediščine je nujen celovit pristop v pristojnosti Filmskega arhiva RS in Slovenske kinoteke, ki hranita in restavrira filmsko gradivo. Agencija se bo v dialogu s slednjima in z Ministrstvom za kulturo zavzemala za izvajanje celostne digitalizacije in restavracije slovenske filmske dediščine.

Kazalnik: število digitaliziranih in digitalno restavriranih filmov. Izhodiščna vrednost (2023): 19.

Učinek: s celostno digitalizacijo in restavracijo filmske dediščine bo ta zaščitena pred propadanjem in poškodbami.

4. Strateški cilj: Slovenski film bo na mednarodnem prizorišču prepoznaven in konkurenčen

Splošni izziv 4: Neprepoznan gospodarski pomen filmskega ustvarjanja in mednarodni potencial slovenskega filma

Agencija izvaja naloge trženja filmskih lokacij na območju Republike Slovenije z namenom spodbujanja gospodarskega razvoja; skrbi za sodelovanje z evropskimi in drugimi mednarodnimi institucijami s področja filmske in avdiovizualne dejavnosti, zlasti pri podporah in dodeljevanju paritetnih sredstev s področja filmske in avdiovizualne dejavnosti; skrbi za delovanje ter povezanost javnih institucij in zasebnih pobud na področju filmske in avdiovizualne dejavnosti v obliki promocije Republike Slovenije v okviru filmske produkcije; skrbi za promocijo ter eksploatacijo filmske in avdiovizualne dejavnosti tudi v tujini.

Vpetost slovenske kinematografije v evropsko okolje prinaša mnoge učinke in koristi za slovenske koprodukcije, tako večinske kot tudi manjšinske koprodukcije, saj povečujejo konkurenčnost slovenske kinematografije v mednarodnem merilu in so sredstvo za gradnjo recipročnih oziroma vzajemnih odnosov s tujimi filmskimi centri. Podpora agencije je za koprodukcijski projekt nujno potrebna tudi z vidika pridobitve podpore mednarodnega sklada Eurimages. Agencija vidi potencial predvsem v tistih koprodukcijah, ki ne razvijajo le filmskega servisa, temveč zagotavljajo tudi ustvarjalni vložek slovenskih ustvarjalcev, razvijajo nove in obstoječe koprodukcijske odnose ter krepijo položaj slovenskih producentov v mednarodni konkurenci.

Poleg spodbujanja koprodukcij so od leta 2017 pomemben ukrep tudi denarna povračila, ki povečujejo zaposlovanje slovenskih filmskih ustvarjalcev, ki nato v slovenski film prinašajo tuje izkušnje in inovacije, spodbude pa povečujejo dohodke od storitev in zaposlovanja tudi v drugih sektorjih in tako pomenijo pomemben prispevek k slovenskemu gospodarstvu. S privabljanjem tujih AV-projektov preko denarnih povračil dosežemo, da snemalne ekipe v času snemanja s plačili lokalnih storitev in blaga ustvarjajo pomembne prihodke za lokalna gospodarstva. Vendar pa višina sredstev, ki jih ima agencija na letni ravni na voljo za denarna povračila, Slovenijo postavlja v izrazito nekonkurenčen položaj v primerjavi z državami v regiji in po Evropi.

Povezovanje s tujimi državami in koprodukcija AV-del sta pomembna načina za premagovanje ovir AV-industrije v Sloveniji, ki izhajajo iz geografske majhnosti naše države in jezikovnih omejitev. Kljub čedalje uspešnejšemu črpanju sredstev iz evropskih skladov (npr. Eurimages, Ustvarjalna Evropa MEDIA) slovenskim producentom **v praksi predstavlja izziv omejitev pri dodeljevanju sredstev, ki je vezana na vložek producentov iz preostalih virov.** Poleg tega slovenski producenti pri večjih filmskih projektih ne zmorejo zadostiti zahtevam iz Konvencije Sveta Evrope o filmski koprodukciji glede **višine deleža prispevkov posameznih koproducentov**, to pa omejuje njihovo možnost sodelovanja pri najodmevnejših produkcijah z višjimi proračuni.

Tretji pomemben strateški vidik razvoja slovenske kinematografije pa je povečanje njenega gospodarskega pomena. Sporočilo Evropske komisije o državni pomoč za filmsko produkcijo ugotavlja kulturni in gospodarski pomen ustvarjanja avdiovizualnih in filmskih del, ki »imajo pomembno vlogo pri oblikovanju evropskih identitet. Izražajo kulturno raznolikost različnih tradicij in zgodovine držav članic in regij EU. Avdiovizualna dela so gospodarska dobrina, saj zagotavljajo pomembne možnosti za doseganje blaginje in odpiranje novih delovnih mest, ter kulturna dobrina, saj se v njih naša družba zrcali, pomagajo pa tudi pri njenem oblikovanju.« (2013/C 332/01)

Predvsem **privabljanje tujih produkcij in promocija Slovenije v tujini** sta področji, kjer bi AV-sektor v okviru pristojnosti MGTŠ ter v sodelovanju s SPIRIT Slovenija in STO lahko lažje in boljše skrbel za večjo prepoznavnost slovenske blagovne znamke in Slovenije kot (filmske) turistične destinacije.

Slovenija ima **na voljo številne raznolike in atraktivne snemalne lokacije**, zanimive tako za domače kot za tuje ustvarjalce. Vendar pa v Sloveniji trenutno ni systemske ureditve, ki bi omogočala preprosto in hitro izdajo dovoljenj za snemanje na lokacijah, marsikje je **snemanje prepovedano oz. zelo omejeno (npr. Triglavski narodni park)**. Zaradi teh omejitev se snemalne ekipe pogosto odločajo za snemanje v drugih državah, s tem pa se **izgublja potencialni prihodek slovenskega gospodarstva in fiskalni prihodek slovenske države**.

Za majhno državo, kot je Slovenija, je na področju AV-sektorja izrednega pomena **vodenje uspešne kulturne diplomacije**, ki pomembno prispeva k **preboju AV-del** na najpomembnejših mednarodnih festivalih in **afirmaciji filmskih ustvarjalcev**. Primeri pozitivnih učinkov kulturne diplomacije na področju AV-industrije so npr. Romunija, Grčija in Gruzija, ki so **predvsem prek povezovanja s Francijo** (kot najpomembnejšo evropsko državo na področju filma) dosegle odmevne filmske preboje. V Sloveniji je AV-industrija v kulturni diplomaciji bistveno premalo zastopana. Prav tako ima Slovenija sklenjenih **premalo bilateralnih in multilateralnih dogovorov z državami v regiji** (npr. nekdanja Jugoslavija, Zahodni Balkan, Srednja in Vzhodna Evropa) (delno povzeto po Strateškem načrtu ZDSFU).

➤ **Okrepitev delovanja nacionalne Filmske komisije (sistem »vse na enem mestu«) (Strateški načrt ZDSFU)**

Filmska komisija Slovenije trenutno deluje v okviru agencije (aktivnosti so porazdeljene med sodelavce, delovno mesto ostaja vsa leta nezasedeno), njeno delovanje pa obsega promocijo Slovenije kot filmske lokacije pri privabljanju tujih ustvarjalcev in odzivanje na izražen tuj interes v zvezi s tem. Tuji filmski projekti se v veliki meri odvijajo na peščici najbolj atraktivnih (turistično znanih) snemalnih lokacij po Sloveniji, kot so na primer Piran, Bled in Ljubljana, čeprav Slovenija ponuja tudi številne druge (manj znane) lokacije, ki bi lahko bile zanimive za snemanje. Tako za tuje kot domače AV-projekte predstavlja veliko oviro birokratiziran in nepredvidljiv sistem pridobivanja dovoljenj za snemanje (še posebno na območjih, kjer veljajo stroge omejitve, npr. v Triglavskem narodnem parku), ki lahko ustvarjalce odvrne od izvedbe načrtovanega projekta (povzeto po Strateškem načrtu ZDSFU). Za osnovno delovanje Filmske komisije je treba najprvo zagotoviti dovoljšna osnovna sredstva, temu pa bo sledilo boljše in učinkovitejše povezovanje z gospodarstvom.

Ukrep 38: razširitev pristojnosti Filmske komisije tudi na podporo pri pridobivanju različnih finančnih spodbud, izdaji dovoljenj za snemanje, koordinaciji aktivnosti itd. (sistem „vse na enem mestu“) in povišanje sredstev, namenjenih Filmski komisiji (npr. za promocijo Slovenije kot filmske destinacije). Agencija bo v promocijo »Slovenije kot filmske dežele« poleg filmskih lokacij in produkcijskih ugodnosti vnesla tudi aktivnosti za promocijo domačih filmskih avtorjev, ustvarjalcev, izvajalcev in producentov. Osnovni pogoj za izvedbo tega ukrepa je kadrovska okrepitev agencije na področju izvajanja teh nalog.

Kazalnik: število snemalnih dni v R Sloveniji

Časovnica: v letu 2026 oz. ob zagotovljeni kadrovski zasedbi delovnega mesta

Učinek: večja prepoznavnost Slovenije kot filmske lokacije. Večje število snemanj v Sloveniji. Neposreden ekonomski učinek na lokalno gospodarstvo v krajih, kjer se odvijajo snemanja.

Ukrep 39: segmentacija deležev in zneskov denarnih povračil glede na regijo z namenom spodbujanja kohezijskih učinkov (Strateški načrt ZDSFU, nosilec Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport v sodelovanju z agencijo). 25 % denarnega povračila stroškov produkcije zajema snemanje na celotnem ozemlju Slovenije. Snemanje v gospodarsko bolj razvitih delih (npr. Ljubljana, Gorenjska, Primorska) torej prinaša enako višino denarnih povračil kot snemanje v manj gospodarsko razvitih delih Slovenije (npr. Prekmurje, Bela krajina).

Za zagotovitev konkurenčnosti gospodarsko manj razvitih delov države pri pridobivanju tujih snemalnih ekip in kohezijski razvoj Slovenije bi bila smiselna uvedba dodatnih 5—10 % denarnega povračila za snemanje na lokacijah, ki sodijo v gospodarsko manj razvite dele države (povzeto po Strateški načrt ZDSFU).

Kazalnik: snemalni dnevi tujih produkcij v manj gospodarsko razvitih delih Slovenije (npr. Prekmurje, Bela krajina).

Časovnica: v letu 2026

Učinek: povečanje kohezijskih učinkov v gospodarsko manj razvitih delih Slovenije.

Ukrep 40: priprava javno dostopnega seznama lokacij in stavb v javni in zasebni lasti, primernih za snemanje AV-del (Strateški načrt ZDSFU, nosilec Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport v sodelovanju z agencijo). V Sloveniji je na voljo veliko število atraktivnih in za tuje AV-ekipe zanimivih lokacij ter stavb za snemanje AV-del (tudi npr. reklamnih oglasov), kot so alpska pokrajina, obala, jezera, jame, gradovi itd. Številne od teh lokacij so bodisi premalo poznane v javnosti bodisi trenutno niso uporabljene za snemanje.

Z namenom promocije ustreznih snemalnih lokacij po vsej Sloveniji, ki so na voljo za snemanje AV-del tako tujim kot domačim snemalnim ekipam, se bo agencija oziroma Filmska komisija zavzela za pripravo seznama stavb in lokacij v javni in zasebni lasti, ki so primerne za snemanje.

Kazalnik: seznam lokacij in stavb v javni in zasebni lasti, primernih za snemanje AV-del: da/ne.

Časovnica: do konca 2028

Učinek: večja dostopnost lokacij in boljša informiranost producentov, ki želijo snemati v Sloveniji. Ob tem bo ta ukrep omogočil tudi večjo transparentnost ponudbe, predvsem ko gre za javno infrastrukturo.

➤ **Sprejetje ukrepov za spodbujanje mednarodnih koprodukcij s slovenskim manjšinskim delom**

Ukrep 41: povišanje skupnih javnih sredstev, namenjenih koprodukcijam z manjšinskim slovenskim deležem (Strateški načrt ZDSFU). Agencija podpira manjšinske koprodukcije od leta 2000, saj povečujejo konkurenčnost slovenske kinematografije na mednarodni ravni. Agencija bo še naprej podpirala in spodbujala povezovanje slovenskega filma s tujimi produkcijami, saj evropske koprodukcije prinašajo dragocene ustvarjalne in tehnološke izkušnje ter povečujejo prepoznavnost slovenske filmske industrije kot tudi prinašajo znanje, dodatna sredstva in gradijo recipročne odnose s tujimi filmskimi centri.

Število manjšinskih prijavljenih projektov je bilo v preteklem obdobju stabilno (z izjemo leta 2020, ko javni razpis ni bil objavljen). Projekti so tradicionalno kakovostni, pogosto so to mednarodno uspešni filmi, ki so nato prikazani na tujih festivalih. Slovenski koproducenti vstopajo v koprodukcijske projekte bodisi v zgodnji fazi zapiranja finančne konstrukcije, kar omogoča večjo udeležbo slovenskih filmskih ustvarjalcev, bodisi v kasnejši fazi oziroma že v visoki stopnji pripravljenosti za izvedbo, kar pomeni manjše tveganje in hitrejšo izvedbo projekta.

Z že pripravljeno spremembo pravilnika bi se agencija zavzela za spremembo definicije manjšinske koprodukcije, ki naj se veže na ratificirano Konvencijo Sveta Evrope, opredelil bi se koprodukcijski status skladno z določili Konvencije Sveta Evrope; upoštevala bi se usmeritev, da se slovenski koproducent pridruži projektom manjšinskih koprodukcij v zgodnji fazi zapiranja finančne konstrukcije projekta (z

dokazili o zagotovljenih javnih sredstvih v državi glavnega producenta) in da se slovenski koproducent vključi v produkcijo kasneje, ko je zagotovljenih že najmanj 50 % finančnih sredstev celotne proračunske vrednosti. Posodobiti bi bilo treba tudi merila, vključno z natančnejšim točkovanjem slovenske ustvarjalne ekipe in tehničnih zmogljivosti v Republiki Sloveniji.

V letu 2023 je agencija objavila dva javna razpisa za sofinanciranje realizacije slovenskih manjšinskih koprodukcijskih projektov, za katere je bilo na voljo skupno 500 tisoč EUR programskih sredstev, z zgornjo omejitvijo 80 tisoč EUR na posamezen projekt. Za učinkovito podporo koprodukcijam z manjšinskim slovenskim deležem in posledično večjo konkurenčnost slovenskih koprodukcij se bo agencija še naprej zavzemala za zvišanje tako skupnih razpisanih sredstev kot zvišanje omejitev zaprosenih sredstev za sofinanciranje posameznega projekta.

Kazalnik: višina razdeljenih sredstev v letu 2023: 570 tisoč EUR. Najvišji možni znesek sofinanciranja manjšinskega igranega celovečernega koprodukcijskega projekta: 80 tisoč EUR.

Časovnica: s pričetkom v letu 2026

Učinek: okrepiti mednarodno sodelovanje slovenskih filmskih producentov in povečati konkurenčnost slovenskih koprodukcij. Večja prepoznavnost Slovenije v mednarodnem prostoru in bolj prepoznavni mednarodni uspehi koprodukcij s slovenskim manjšinskim deležem.

Ukrep 42: spodbujanje udeležbe slovenskih soavtorjev, avtorjev prispevkov in igralske zasedbe v filmih ter angažiranost tehničnih zmogljivosti v Republiki Sloveniji v koprodukcijah z manjšinskim slovenskim deležem. Mednarodne koprodukcije slovenskih producentov so najzanesljivejši način, da slovenski filmski ustvarjalci in soavtorji ter strokovni poklici pridobivajo več možnosti za delo in za strokovni razvoj v tujini. S tem se krepí filmska industrija tudi doma, povečuje se znanje, pridobivajo se dragocene izkušnje v stiku s produkcijsko močnejšimi (bogatejšimi) državami. Na ta način naši filmski ustvarjalci in tehnični strokovnjaki spoznavajo nove tehnične prijeme in najnovejšo tehnologijo. Nenazadnje se s tem krepí tudi ustvarjalna in strokovna samozavest.

Kazalnik: število realiziranih slovenskih manjšinskih koprodukcij v letu 2023: 4. Število vključenih slovenskih avtorjev: 5. Število snemalnih dni v Sloveniji: 8.

Časovnica: s pričetkom v 2026

Učinek: večja vključenost slovenskih avtorjev v projekte s slovenskim manjšinskim deležem. Večje število snemalnih dni v Republiki Sloveniji.

- [Tesnejše povezovanje agencije s SPIRIT Slovenija in Slovensko turistično organizacijo \(STO\) z namenom promocije slovenske AV-industrije v tujini \(Strateški načrt ZDSFU\)](#)

Ukrep 43: sodelovanje AV-industrije s SPIRIT Slovenija in Slovensko turistično organizacijo (STO), ki opravljata tudi vlogo promotorjev slovenskega gospodarstva v tujini, je po oceni deležnikov AV-industrije nezadostno za učinkovito promocijo slovenske AV-industrije v tujini. Za izboljšanje trenutnega stanja je potrebno tesnejše povezovanje AV-industrije, predvsem prek agencije, s SPIRIT Slovenija in STO (npr. skupni projekti, skupne promocije, delovne skupine, izmenjava kadrov).

Kazalnik: število realiziranih skupnih projektov v letu 2023: 1 (Smernice v podporo trženju krovne tematike UMETNOST IN KULTURA 2024–2025, Slovenska turistična organizacija)

Časovnica: v celotnem strateškem obdobju

Učinek: večja mednarodna prepoznavnost slovenskih filmov in promocija Slovenije kot filmske destinacije.

➤ Razvijanje in izboljšanje mednarodne promocije slovenskih filmov

Ukrep 44: učinkovitejša promocija slovenskih filmov v tujini. Leta 2019 je s posodobitvijo Pravilnika o upravičenih stroških agencija postavila jasnejše pogoje in pravila za sofinanciranje promocije in udeležbe slovenskih filmov na mednarodnih filmskih festivalih. Z objavo javnega poziva se je omogočilo kontinuirano spodbujanje udeležbe slovenskih filmov v tujini, tako da se projekti lahko prijavljajo skozi vse leto v času, ko izvejo za vabilo na festival ali nominacijo za določeno nagrado v tekmovalnem programu oziroma najkasneje en dan pred pričetkom filmskega festivala. Ob tem sta bila s Pravilnikom uveljavljena tudi seznam izbranih filmskih festivalov in višina zaprosenih zneskov, tako da producenti lahko predvidevajo, kolikšno sofinanciranje lahko pričakujejo.

Četudi javni poziv omogoča avtomatsko podporo ob izpolnjevanju pogojev upravičenosti, pa je izvajanje poziva pokazalo potrebo po večji selektivnosti obravnave projektov glede na predstavljene in upravičene stroške z namenom smotrne porabe javnih sredstev. V bodoče bi komisija morala za vsak projekt podrobneje preučiti tudi višino zaprosenih sredstev glede na celotni vpliv promocije posameznega filma skladno s predračunom in upravičenih stroškov, s poudarkom na izdelavi promocijskih materialov, strategij in vzpostavljanju mednarodnih odnosov, kot tudi številnosti delegacije filmskih ustvarjalcev projekta na svetovno oziroma nacionalno premiero. Bistven ukrep je tudi, da se seznam upravičenih festivalov izvzame iz obstoječega pravilnika ter se ga vsako leto posodablja in objavlja z javnim pozivom, kar bo omogočilo večjo fleksibilnost pri aktualizaciji festivalov, ki so mednarodno pomembni in prepoznani v danem trenutku.

Kazalnik: sprememba oziroma posodobitev pravnih podlag (pravilnikov) pri sofinanciranju promocije slovenskih filmov v tujini: da/ne.

Časovnica: v letu 2026

Učinek: smotrna in transparentna poraba javnih sredstev pri promociji in udeležbi slovenskih filmov na mednarodnih festivalih.

Ukrep 47: okrepitev promocijskih aktivnosti agencije v tujini in na mednarodnih filmskih festivalih, vključno s filmskimi tržnicami, oziroma na mednarodnih sejamskih prireditvah. Ob predpogoju zadostnih kadrovskih resursov agencije razširiti promocijske aktivnosti agencije tudi z udeležbo agencije na najpomembnejših festivalih dokumentarnega (Fipadoc, CPH Doc, IDFA) in animiranega filma (Annecy ...), s prisotnostjo na filmskih tržnicah in organizacijo dogodkov, ki promovirajo slovenske animirane in dokumentarne filme, povezujejo in mrežijo domače filmske ustvarjalce in producente s tujimi ipd.

Kazalnik: število udeležb agencije na filmskih tržnicah v letu 2023: 4.

Učinek: večja mednarodna prepoznavnost in konkurenčnost slovenskih filmov.

Ukrep 48: kakovostno spodbujanje promocije slovenskih filmov v tujini v prednostnih regijah. Za bolj učinkovito promocijo slovenskih filmov so definirane prednostne regije v naslednjem strateškem obdobju agencije. Glede na že vzpostavljena sodelovanja z različnimi prednostnimi regijami je prioriteta vzpostaviti tudi nova sodelovanja, ki imajo največji potencial za odpiranje novih promocijskih in distribucijskih poti slovenskemu filmu v tujini. Posebno pozornost bomo v prihodnjem obdobju posvečali spodbujanju koprodukcijskega sodelovanja z državami, ki mejijo na Slovenijo (Hrvaška, Avstrija, Italija in Madžarska), gradili pa bomo tudi sodelovanja z večjimi evropskimi filmskimi trgi, kot so Francija, Nemčija in Turčija.

<i>Sosednje države</i>	Italija	Zagotavljati nadaljnjo kontinuirano prisotnost na festivalu v Trstu in predvsem v Rimu in Benetkah.
	Hrvaška	Retrospektiva slovenskega filma v Pulju poteka vsako leto. Retrospektiva filmov na Reki. Nuja po vzpostavitvi rednih predstavitev v Zagrebu.
	Madžarska	Retrospektiva v Budimpešti poteka kontinuirano. Sodelovanje z Madžarsko je treba nadgrajevati tudi s sodelovanjem z njihovimi vidnejšimi filmskimi festivali.
	Avstrija	Fokus na festivalu K3. Prisotnost na festivalu Diagonale.
<i>Druge države v regiji</i>	Srbija	Retrospektiva slovenskega filma poteka vsako leto v Beogradu in drugih večjih mestih v Srbiji. Slovenski filmi se predstavljajo tudi na najvidnejših mednarodnih festivalih v Srbiji, kot so FEST, FAF, Palić, Beldocs ...
	Bosna in Hercegovina	Retrospektiva slovenskega filma poteka vsako leto v Sarajevu. Nadaljevati je treba tesno sodelovanje s Sarajevskim FF, kjer se v različnih programih redno prikazujejo slovenski filmi.
	Severna Makedonija	Sodelovanje s festivalom v Bitoli.
	Bolgarija, Romunija in Grčija	Prisotnost slovenskih filmov na festivalih v Thesalonikih, Transilvanija FF ter Sofia FF.
<i>Večje zahodno-evropske države z razvitejšimi filmskimi trgi</i>	Nemčija	Povečana prisotnost slovenskih filmov na Berlinalu kot tudi v Leipzigu ter na drugih vidnejših filmskih festivalih v Nemčiji.
	Francija	V letu 2024 načrtujemo v sodelovanju s CNC prvo koprodukcijsko srečanje med slovenskimi in francoskimi producenti.
	Anglija	
	Španija	Večja prisotnost slovenskih filmov na festivalu v San Sebastianu in tudi na manjših filmskih festivalih.
	Švica, Nizozemska, Belgija, Irska	Večja vidnost slovenskih filmov na festivalu v Locarnu, izvedba fokusa na IDFA FF oz. na festivalu v Rotterdamu.
<i>Baltske države</i>	Litva, Latvija in Estonija	Slovenski filmi se redno prikazujejo na največjem baltskem festivalu v Tallinu.
<i>Višegrajska skupina držav</i>	Poljska, Češka	Nadaljevati redno prikazovanje slovenskega filma na filmskem festivalu v Varšavi, spodbuditi je treba tudi prikazovanje po drugih poljskih festivalih. Slovenski filmi v zadnjih letih zastopani v Karlovih Varyih, sodelovanje s Češko je treba spodbujati predvsem na področju filmov za otroke in mladino.
	Slovaška	Za Slovaško je predvidena retrospektiva slovenskega filma v letu 2024 ali 2025 v Bratislavi.